

Nyikungu: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

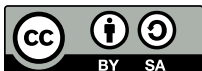
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Gitrabu ga ukoo wama Yesu Kristo mwana wama Daudi, mwana wama Ibrahimu. ² Ibrahimu ne baba wama Isaka, na Isaka baba wama Yakobo, na Yakobo baba wama Yuda na auna vakwe. ³ Yudu ne baba wama Feresi na Sera gini Tamari, Feresi baba wama Hezeroni, na Hezeroni baba wama Ramu. ⁴ Ramu narii baba wama Aminadabu baba wama Nashoni, na Nashoni baba wama Salimoni. ⁵ Salimoni narii baba wama Boazi guni Rahabu, Boazi baba wama Obedi gunu Rutu, Obedi baba wama Yese, ⁶ Yese narii baba wama mutremi Daudi. Daudi narii baba wama Sulemani u mukhema wama Uria. ⁷ Sulemani narii baba wama Rehoboamu, Rehoboamu baba wama Abiya, abiya baba wama asa. ⁸ Asa baba wama Yehoshafati, Yehoshafati baba wama Yoram, na Yoram baba wama Uzia. ⁹ Uzia nee baba wama Yothamu, Yothamu baba wama Ahazi, Ahazi baba wama Hezekia. ¹⁰ Hezekia baba wama Manase, Manase baba wama Amonina Amoni baba wama yosia. ¹¹ Yosia baba wama Yekonia na auna vakwe ikhondo rohowa uenda u Babeli. ¹² Na baada ohowa uenda u Babeli, Yekonia akatrendeka baba wama Shatieli, Shatieli akatrendeka babu wama Zerubabeli. ¹³ Zerubabeli nee baba wama Abiudi, Abiudi baba wama Eliakimu, na Eliakimu baba wama Azori. ¹⁴ Azori nee baba wama Zadoki, Zadoki baba wama Akimu, na Akimu baba wama Eliudi. ¹⁵ Eliudi baba wama Elieza, Elieza baba wama Matanina Matani baba wama Yakobo. ¹⁶ Yakobo nee baba wama Yusufu na mughosia wama Mariamu, mweso niYesu akafafwa, niuguitranwa Kristo. ¹⁷ Mpafo yong'e tangu Ibrahimu hadi Daudi narii mpafo ikumi na gane, ufuma Daudi hadi uhowa uenda u Babeli faka Kristo mpafo ikumina gane. ¹⁸ Ufafwa Yesu Kristo gukatrendeka vi. Yiu wakwe, Mariamu, akachumbiwa na Yusufu, nyeso nekii vikinatrana, akagighea wina uritro gwa udaho wa Mwahu Mweru. ¹⁹ Mughosia wakwe Yusufu, narii muntu niwina haki atrinasighaa umwiria minyaa ukhatri aantu. Akaamua ureka uchumba wakwe gwa gimpihi. ²⁰ Narii ugughema u mantu ayai, Malaika wama Bwana akamufumia u ndotri, akahanya, "Yusufu mwana wama Daudi, utatrije umuhwa Mariamu mukhema wako, gwasoko uritro niwuukwetre ni gwa udaho wa mwahu mweru. ²¹ Ujogitrungua mwana wa gighosya ujomwiitrana Yesu, gwasoko ujobacxhoa antu vakwe na mahutye awe." ²² Ayai ong'eakagighea ukhondeya iroo nirahanyiywe na Bwana gwa njia a aghanga, uguhanya, ²³ "Rava, bikira ujohoa uritro na ufafa mwana wa gighosya, na vijomwiitrana rina rakwe Imanueli"-- maana ayo, "Mungu itrambimwe nasee." ²⁴ Yusufu akauka ufuma undotri na utrenda ginya malaika wama Bwana wamwiraa na akamuhwa ginya mukhema wakwe. ²⁵ Uyi noo, atrinaraa nayo faka neakagitrungua mwana wa gighosya akamwiitrana rina rakwe Yesu.

Chapter 2

¹ Baada ama Yesu ufafwa u Beselehemu a Uyahudi u matriku ama Mutremi Herode, antu ni asomi ufuma kiya a kwengi vikaghea Yerusalemu viuhanya ² "Wifei niwafafwaa mufalume wa Ayahudi? Gwaonaa njotra akwe ukiya senoo gwajaa umuhuvia". ³ Mutremi Herode newatregheyaa ayai akakiwa, na Yerusalemu ong'e. ⁴ Herode akavarunda akuu vama kuhani vong'e na anyohadia antu, akavawiya "Kristo ujofafwa gufei?" ⁵ Vikamukhanian "U Betelehemu a Uyahudi, gwasoko ndio ikahadiwa na aghanga, ⁶ Navee Betelehemu, ung'ii ama Yuda, tri munyui ukhati a atrongei va Yuda, mutrawala niuhwaniywe ajovadima antu vane Israeli". ⁷ Uyi Herode akavaitrana avoo asomi gwa gimpihi uvawiya ni ikhondo rafei njotra ijogighea. ⁸ Akavatruma Betelehemu akahanya, "Endi gwa uravi mwendomufenja mwana niwafafwaa. Nimwamuona, ndetrei nkhanii ili nanee nidahe uja umuhuvia". ⁹ Baada omutregheya mutremi, vikaendelea na muhinjo wawe, na njotra nevimikengee ukiya ikavatrongea faka ajoimika gunto gini mwana ufafiwe. ¹⁰ Nevajomiona njotra, vikayanja ino. ¹¹ Vikahefea ukhaya na umwona mwana niwafafwaa na Mariamu yiu wakwe. Vikamusudia na umuhuvia. Vikarughua hazina yawe na umufunyiya dahwa na sahabu, uvumba na manemane. ¹² Mungu akavaonya undotri vitasuke gini Herode, uyi vikafwaya usuka ung'ii awe gwa njia mbuya. ¹³ Baada ofwaya, malaika wama Bwana akamwendea Yusufu undotri na uhanya, "Imika muhoe mwana na nyinya wakwe na mudue u Misri. Saghi kuko faka nijovaira, gwasoko Herode ujomufenja mwana ili amuuraghe. ¹⁴ Utriku usuu Yusufu akauka na umuhua mwanakwe na nyinya na udua u Misri. ¹⁵ Akagikhaa kuko faka Herode neaka kuya. Iyii ikakhondesya iroo ni Bwana akahanya ukiria mughangaa, "Ufuma u Misri namwitranaa mwanane". ¹⁶ Herode newaonaa wazihakiwaa na asomi akakiwa ino. Akaraghiya uuraghwa ana vong'e va gighosya vo Betelehemu na vong'e u gieneo iroo nivina irika ra miakha iviri na fang'i ayo ulingana na ikhondo nerikathibitishwa na asomi. ¹⁷ Ndio nerikakhondeka ihanyo nerikahanywa na nabii Yeremia, ¹⁸ "Ruri ukatregheyeka Ramah, girio na maombolezo nimakuru, Raheli uguvarira anakwe, na akahitra ufarijiwa, gwasoko vitrifoo kanki". ¹⁹ Herode neakakuya, rava malaika vama Bwana akamufumia Yusufu ukiria ndotri ukoo u Misiri na uhanya, ²⁰ Uka muhoe mwana na nyinya wayo, na mwende u ng'i a Israeli gwasoko niviumufenja mwana vakuyaa. ²¹ Yusufu akauka, akamuhua mwana pamoja na nyinya wakwe na vikaenda u Israeli. ²² Nyeso neakatregheya kuwa Arikelau akatrendeka mutrawala Yuda ikhondo rama baba wakwe Herode, akatrija uenda kuko. Baada a Mungu umuonya u ndotri akafwaya wenda mkoa wa Galilaya ²³ na akaenda ugikhaa u muji wa Nazareti. Iyii ikakhondeka iroo nerahanyiywee na manabii, kwamba ujoitranwa Munazareti.

Chapter 3

¹ Umatriku ayoo Yohana mubatizaji akaenda uhubiri u mbugha ama Yuda akahanya, ² "Tubuni gwa soko utremi wa girunde wififi." ³ Gwasoko uyui ndio newahanyiywee na mutremi Isaya akahanya, "ruri wa muntu uguitrana ufuma jangwani; iki tayari njia ama Bwana ghondaniyi makiro akwe". ⁴ Unoo Yohana akayaa magosi a ngamia na mukanda wa mukunja ugiino gakwe. Maliwa akwe nee nziye na ruki wo mahaka. ⁵ Unoo Yerusalemu, Yuda ong'e, na ieneorong'e nirizungukie mongo wa Yorodani vikaenda gini mweso. ⁶ Neviubatizwa nayo u mongo Yorodani unoo viutubu mahutye awe. ⁷ Nyeso neakavaona mafarisayo na masadukayo vaingi nivijie ubatizwa, akavakhania, "Nyenye ufafo wa njokha nivina sumu anyu niwavaonyaa udua ikuo nirijie?" ⁸ Fafi mbisya niinoneye tona. ⁹ Na mutragheme na ugikhanja mukhatri anyu, gwina Iburahimu ginya baba witrui; Gwasoko nuvakhania Mungu ugudaha umuhumbwiya Iburahimu ana ata ufuma u magwe ayai. ¹⁰ Tayari gihendo gadahikaa uikwa u miri a miti. Unoo kila muti niutrufafa mbisya ninjia ugutremwa na ujughutwa umongo. ¹¹ Nuvabatiza gwa maji gwasoko a toba. Nyeso uyoo niujie soko ane ni mukuu guliko nene nenoo ntinoneye ata uucha matru akwe. Mweso ujobabatiza gwa mwahu mweruna gwa motro. ¹² Na pepeto rakwe ru mokhono wakwe ruoya uwanda wakwe na urunda ngano akwe ughala. Nyeso ujoyatrimia makapigwa motro niutyrudaha urima. ¹³ Kisha Yesu akaja ufuma Galilaya faka u Yorodani ubatizwa na Yohana. ¹⁴ Nyeso Yohana akasigha umughiya na uhanya, "Nene nihitaji ubatizwa navee, navee ujie gini nene?" ¹⁵ Yesu akajibu "Ruhusu itrendeke vii fanoi, gwasoko ndio inoneye ukhondesya haki ong'e". Unoo Yohana akamuruhusu. ¹⁶ Baada obatizwa, Yesu akafuma u maji, na rava, Irunde rikarughuka. Na akaona nkho a Mungu ugusima gwa mufano wa nkuwi na uhava gini mweso.

¹⁷ Rava, ruriukafuma ugirunde uguhanya, "Uyui ni mwanane muyanjwa. Ni ninoneye nayo".

Chapter 4

¹ Kisha Yesu akaongozwa na mwahu mweru faka u gijangwa ili asoywe na ibilisi. ² Nee ufungiee gwa matriku arobaini mumwi na utriku akahanga njaa. ³ Mugaribuakaja naakamwiira, "Mpese veve wi mwana wa Mungu, hanya magwe ayai itrendeke mukatre". ⁴ Nyeso Yesu akamwiira, "Ihadiwe, muntu atruishi gwa mikatre gutrifu, hiya ayo gwa kila ukhani niugufuma guni Mungu". ⁵ Unoo ibilisi akamutroa u muji utakatifu na umwiika gunto ino u hekalu, ⁶ na umukhania, "mpese veve u mwana wa Mungu, gighume fang'i gwasoko ihadiwe, ujoamuru malaika vakwe vigudake, na vijoguhumbua gwa mikhono awe ili utrakhangukwe mughuu wako". ⁷ Yesu akamwiira, " Kanki ihadiwe utramusoye Bwana Mungu wako". ⁸ Unoo ibilisi akamuhoa na umutroa sehemu a gunto ino akamwaghia utremi wong'e wa urimi na mantu ayai ong'e. ⁹ Akamwiira, "Nijogufa mantu ong'e niwansujudia nene na unyabudu". ¹⁰ Kisha Yesu akamwiira, "Enda ukoo uheghe hafai, Shetani gwasoko ihadiwe, igunoneye umuhuvie Bwana Mungu wako, na umutrumikie mweso iyene". ¹¹ Unoo ibilisi akamureka, na rava malaika vikaja na umutrumikia. ¹² Unoo Yesu neakatregheya kuwa Yohana wakatrwa akafwaya faka u Galilaya. ¹³ Akafwaya u Nazareti akaenda ugikhaa u Kaperanaumu, ni iumpeo na iambo ro Galilaya, umifaka a majimbo a Zabuloni na Naftali. ¹⁴ Iyii ikagighea ukhondesya iroo nerikahanywa na mutremi Isaya, ¹⁵ "U muji wama Zabuloni na muji wama Naftali, uelekea ugirambo, umpeo a Yorodani, Galilaya a urimi! ¹⁶ Antu nivigikhee ukitri vaonaa mwanga na avoo nevigikhee u maeneo ompefo a ukuyi, unto awe nuru ivaeriye". ¹⁷ Ufuma ikhondo rasii Yesu akaandia uhuvia na uhanya, "Huvii, gwasoko utremi wa girunde wififi". ¹⁸ Neuguenenda umpeo a irambo ra Galilaya, akavaona auna vaviri, Simoni neuguitranwaa Fetreo, na Andrea muna wakwe, viutregha nyavu ugirambo, gwasoko neviuvuaa samaki. ¹⁹ Yesu akavaira, "Njii munsambiye, nijovatrenda mu avuvi vaantu". ²⁰ Itrambimwe vaireka nyavu na vamusambiya. ²¹ Unoo Yesu neuendelea ufuma hafo akavaona auna vaviri, Yakobo mwana wama Zebedayo, na Yohana muna wakwe. Neviugifango itrambimwe na Zebedayo tatra wawe viutruma nyavu yawe. Akavaitrana, ²² na itrambimwe vareka ifango na tatra wawe vamusambiya. ²³ Yesu akaenda Galilaya ong'e, ugufundisya u Masinagogi awe, uguhuvia ukhani wa utremi, na uguforya kila marue mukhatiri aantu. ²⁴ Nkani yakwe ikaning'ania Siria ong'e, na antu vikaetra arue vong'e, nivina marue hiyahia na marue, nevina mafefo, na ni viforiee na gifafa. Yesu akavaforya. ²⁵ Antu vaingi vikamusambiya ufuma Galilaya, na Dekapoli, na Yerusalemu na Uyahudi na ufuma u Yorodani.

Chapter 5

¹ Yesu neakaona antu, akafwaya na uenda umulima, neugikhee fang'i, anafunzi vakwe vikaja. ² Akavafundisya, uguhanya, ³ "Heri niatruki va nkho gwasoko utremi wa girunde ni wawe. ⁴ Heri nivina maghusya, vijofarijiwa. ⁵ Heri nivina ufoo, vijorisi ng'ii. ⁶ Heri nivina njaa na nyuetra a haki, vasaa vijoikutywa. ⁷ Heri nivina rehemanvasaa noo vijohanga rehema. ⁸ Herinivina nkho njija vijomwona Mungu. ⁹ Heri afatani, vasaa vijoitrana ana va Mungu. ¹⁰ Heri niviukhasywa soko a haki, vasaa noo utremi wa girunde ni wawe. ¹¹ Heri nyenye ni antu vijovatruka na uvakhasya au uhanya kila nirivi guni nyenye gwa uregheghe gwasoko ane. ¹² Yanji ino, gwasoko sawabu anyu ni nkuu girunde. Gwasoko vii ndivyo antu niviuvakhasya aghanga nevifo kabla anyu. ¹³ Nyenye mwi munyu wa urimi. Nyeso mpese munyu wayaghayaa lombe ayo, ujutrendeka munyu uri wa tutri kanki? Unoo utrutrendeka uja gwa kila intu, nyeso niwajughutruwa unjii na ufanangiwa na antu. ¹⁴ Nyenye mwii tra a urimi. Muji nii ugumulima gunto utrugifiha. ¹⁵ Unoo antu vituacha tra na uika fang'i a ikafu, bali u munara, nyeso ijoerya vong'e nivi mung'ii a nyumba. ¹⁶ Reka weeru uerye usonge aantu, vione ntendo yanyu ninjija na umuhuvia tatra wanyu niugugirunde. ¹⁷ Mutragheme najiee uruva seria wala aghanga. Ntinajaa uruvanga nyeso utrenda. ¹⁸ Gwa tutri nuvakhania vii faka irunde na urimi wong'e ukie gutrii yodi imwedu wala nukta imwedu a seria ijokhwiya u seria hadi hafo kila intu rijotrendeka rakhondekaa. ¹⁹ Unoo gikaku niuguhutya amri ninyuii ukhatri a amri iyii na uvafundisya vauya utrenda uyi ujoitrana munyuii u gu utremi wa girunde. Nyeso gikaku niwiikwatrie na uifundisya ujoitrana mukuuu gu utremi wa girunde. ²⁰ Gwasoko nuvakhania haki anyu niadiozidi hakiia anyohadia na Matarisay, gwa gikaku uyi mutrijokia ugu utremi wa girunde. ²¹ Mwatregheyaa ikahanywa khari, "utrauraghe" na 'gikaku niuguuragha wifo u hukumu', ²² Nyeso nuvakhania gikaku niugumukiwa muna wakwe ujutrendeka ukhatri a hukumu. Na gikaku niugumukhania muna wakwe, 'Veve ni muntu ni utrinonye!' ujutrendeka uguhatri a ibarasa. Na gikaku niuguhanya, 'veve umufutru!' ujoenda u motro wo jehanamu. ²³ Unoo mpese ugufunya sadaka ako u masabahu na ukumbukiwe muna wako wina intu gikaku juu ako, ²⁴ mireke sadaka usonge a masabahu, enda. Endofatrana tanchu na muna wako, na usuke ujo funya sadaka ako. ²⁵ Fatrana na musitraki wako uri, ni wiitrabimbwe nayo unjia uenda u mahakama, hiya ayo musitraki wako ugudaha ugureka u mikhono ama hakim, na hakim agureke u mikhono a askari, navee ujo rutriwa. ²⁶ Amini nuvakhania, kamwe utrijoikwa huru faka urife senti a mwisho a hela niugudaiwa. ²⁷ Mwatregheyaa ahanywaa, 'utrazini'. ²⁸ Nyeso nuvakhania umumiria matre watrendeka wazinii nayo unkhoo akwe. ²⁹ Mpese riho rako ra gililo rutrenda ukhangukwe, riheye na urijughutru kwengi navee. Gwasoko ni guja giungo gimwedu u mwiri wako giruvike guliko mwiri wong'e ujughutruwa u jehanamu. ³⁰ Na mpese mukhono wako wa gililo ugutrenda ukhangukwe, utrine na uujughutru kwengi navee. Soko niguja giungo gimwedu u mwiri wako giruvike guliko mwiri wong'e ujughutruwa u jehanamu. ³¹ Ahanyiywee, gikaku niugumujuncha mukhema, na amufe ibada ra talaka'. Nyeso nene nuvakhania, gikaku niugumureka mukhema wakwe ³² hiya a sababua zinaa, amutrende kuwa mufumbu. Na gikaku niwamuroghoa baada ofewa talaka ugutrenda ufumbu. ³³ Kanki, mwatregheyaa ahanyiywee gwa avoo va khare, 'Mutragiafiye gwa uregheghe, unoo troi viapo vyanyu guni Bwana'. ³⁴ Nyeso nuvakhania, mutragirafiye ata gunyuii, unoo gwa mbingu, gwasoko a enzi ya Mungu; ³⁵ wala gwa urimi, gwasoko ni mahali oika itrumbi rofandatra maghondo akwe, unoo gwa Yerusalemu, soko ni muji wa mutremi ni muku. ³⁶ Wala utragiafiye gwa itwe rako, utrudaha utrenda njii imwe itrendeke njeru au njiru. ³⁷ Bali nkani yanyu itendeke, 'Ndiyo, Hapana'. Gwasoko niizidi asaa afumaa gini muvi uyoo. ³⁸ Mwatregheyaa ahanywaa vii, 'riho gwa riho, na rino gwa rino'. ³⁹ Nyeso nene nuvakhania, mutashindane na muntunimuvi; nyeso muntu niwagukhua ukunda wa gililo mufe wuuya pia. ⁴⁰ Na mpese gikaku usighitre uenda na vee u mahakama na waguheyeya nkanjo ako, murekee na joho rako. ⁴¹ Na gikaku niuguguonyea uenda navee maili imwe, enda maili iviri. ⁴² Gikaku niwaguomba mufe, na utramutreja gikaku niusighitre ugukofa. ⁴³ Mwatregheyaa ahanyiywee, 'Muyanji jirani wako, na umukiwe muvi wako'. ⁴⁴ Nyeso nuvakhania, vayanji avi vanyu, varombe avoo nivuvauzi, ⁴⁵ ili mudahe utrendeka ana vama tatra ni ugu girunde. Gwasoko ugutrenda iuva riake avi na aja, na uguvafa mbua avi na aja. ⁴⁶ Mpese muvayanji nivavayanjitre nyenye, muhanga sawabu iki? Kwani atoza ushuruvitutrendaa uyi? ⁴⁷ Na mpese nimwavaramucha auna vanyu tu muhanga ntuni zaidi a vauya? Unoo! Antu va urimi vitutrendaa uyi? ⁴⁸ Gwasoko inoneye mukhondeke, ginya tatra wanyu wa girunde niukhondekiee.

Chapter 6

¹ Utratrende ntendo ya haki usonge aantu ili uonwe, uyi utruhanga sawabu ufuma gini tatra wa girunde. ² Unoo niugufunya utrakhue ndoriro na ugibuna veve ginya anafiki viutrendaa u masinagogi na u mitraa, ili antu vivasifu. Tutri nuvakhania, vadahaa ufokra sawabu yawe. ³ Nyeso veve niugufunya, mukhono wako wa gimoho utamanye nirutrendwa na mukhono wa gililo ⁴ ili sawadi akoifunye gwa gimpipi. Unoo tatra wakoniuguonaa u gimpipi ujugufa sawabu ako. ⁵ Unoo niuguomba, utratrendeke ginya anafiki, gwasoko viyanjitre uimika na uomba u masinagogi na ukona yo mitraa, unoo antu vivarave. Tutri nuvakhania, vayaghayaa sawabun yawe. ⁶ Nyeso veve, niuguomba hefea umbee. Rutria ruri na uombe gini tatr wako niugu gimpipi. Unoo tatra wako niuguonaa gwa gimpipi ujugufa sawabu ako. ⁷ Na niuguomba utrasukie nkhanii niitrina maana ginya antu va urimi viutrendaa, gwasoko viughemaa vijotregheywa gwa nkhanii yawe nivuhanyaa. ⁸ Unoo, utatrendeke ginya veso, gwasoko tatra wako umanyie masigho ako ata kabla utrinaromba. ⁹ Unoo romba vii: Tatra witru niugugirunde, urikurie rina rako. ¹⁰ Utremi wako uje, mafenji ako itrendeke hafai uguurimi ginya kuko girunde. ¹¹ Ugufe rio mukate witru wa kila siku. ¹² ugusamehe madeni itru, ginya sese guvasamehee adeni vitru. ¹³ Unoo utagutroe u makhasiko, nyeso uguchoe na uyoo muvi. ¹⁴ N impese musamehe antu mahutye awe, tatra wakoni ugugirunde ujivasamehe nanye. ¹⁵ Nyeso mpese mutrijovasamehe mahutye awe, wala tatra wanyu atrijovasamehe mahutye anyu. ¹⁶ Ino a ong'e, niufungiee, utratrendeke wina uvi gina anafiki viutrendaa, gwasoko viukunja masiu awe ili antu vimanye niveso vifungiee. Tutri nugukhania, vafokeaa sawabu awe. ¹⁷ Nyeso veve niufungiee, ira makiutra itwe rako na uoye usiu wako. ¹⁸ Uyi itrugigheya usonge aantu niufungiee, nyeso tatra ndio umanyie. Na tatra wako niuguonaa ugimpipi, ujugufa sawabu ako. ¹⁹ Utraike hasina ako veve hafai uguurimi, ambapo nondona kutu yuruvangaa, ahimbi vuhimbaa. ²⁰ Hiya ayo giikiye hasina ako veve girunde, ambapo nondo nakutu itruruvangaa, na ahimbi vitrudaha uvunja na uhimba. ²¹ Unoo hasina ako gini iiri, nkhooh ako noijoenda kuko. ²² Riho ni tra a mwiri. Unoo, nimpese riho rako rong'e mwiri wong'e ujugijua weeru. ²³ Nyeso mpese riho rako rivi, mwiri wako wina utriku niukuu. Unoo nimpese weeru wako niwi mung'i ni kitri ino ni kitri gikuu uri? ²⁴ Gutrii ata umwedu niugudaha uvatmikia mabwana vaviri, gwasoko ujomukiwa umwedu na umuyanjan muuya, au la sivyo ujugifunya gwa umwedu na umuzarau muuya. Mutrudaha umutrumikia Mungu na ughwai. ²⁵ Uyi nugukhania, utatrendeke na mashaka uhusu maisha ako, kuwa ujoliana ntuni au ujonyua ntuni, au uhusu mwiri wako ujoyaa ntuni. Uyi! Maisha tri zaidi olia na mwiri zaidi a masaa? ²⁶ Rava nyonyi gunto. Vitrufandiaa na uvuna na vitrurundaa na uika, nyeso tatra witru wa girunde uguilisyya. Unoo nyenye mukiyye samani nayo? ²⁷ Na ni anyumukhatri anyu wo gilinganisha ugudaha uongeya rizaa imwedu ugu ufanga wakwe? ²⁸ Na ni ntuni mwina wasiwasi uhusumasaaa? Ghema uhusu mbisya u mighunda, gino iukua. Itrutrenda mwimona itruyaa. ²⁹ Kii nuvakhania hata Sulemani u gu uhuvii wakwe wong'e atrinayaa ginya ayai. ³⁰ Nimpese Mungu uguyayechaa mahwa u mighunda iugikhaa itriku rimwedu na fadiu ajughutruwa u mongo, unoo ni gwa giasi giki ujovalisya nyenye nimwina uhuvii unyuii? ³¹ Unoo mutratrendeke mwina woova nauhanya, 'unoo gujoliana ntuni' au 'unoo gujonyua ntuni'? au 'unoo gujoyaa ntuni'? ³² Gwasoko urimi viufenja mantu ayai, na tatra witru wa girunde umanyie musighitre asaa. ³³ Gwasoko mwandio fenji utremi wakwe na haki yakwe na ayai ong'e ujoyafewa. ³⁴ Uyi, utraone shaka gwasoko a fadiu, gwasoko fadiu ijogitrenda nyeso. Kila itriku ridahitre utrendeka na itatizo rayo.

Chapter 7

¹ Utrahukumu, navee ujuhukumiwa. ² Gwa hukumu niuguhukumu, navee ujuhukumiwa. Na gwa gifimo niugufima na vee ujoimiwa igigo. ³ Ntuni niugurava gifande ga mutri u riho ra muyako, nyeso utrune gifande ga ighogho ni ruriho rako? ⁴ Ugudaha uri uhanya u muyako, ichaa niguheyeye gifande niguriho rako, unoo gifande ga ighogho giuriho rako? ⁵ Munafiki veve; mwandio heya ighogho nirifo uriho rako, na ujudaha uona ija na uheyagifande ga mutri nigifo uriho ra muyako. ⁶ Utafe nguma iroo nirieru, na utraighumie nguma lilu usonge ayo. Uyi noo vijoruvanga na ufanangia gwa mighuu, na kanki vijogurava veve na uguaghania. ⁷ Romba, navee ujofoewa. Fenja navee ujoihanga. Khua hodi navee ujoirugwirwa. ⁸ Gikaku niuguromba ujofokea. Na gwa gikaku nuguromba ujofokea. Gikaku niugufenja ujoihanga. Na gwa muntuniugukhua hodi ujoirugwirwa. ⁹ Au gwina muntu mukhatri anyu, ni mwanakwe wamuromba mukate ujomufaigwe? ¹⁰ Au mpese ujomwomba samaki na mweso amufenjokha? ¹¹ Uyi, mpese nyenye nimwi vavi mumanyie uvafa ana vanyu soghweda ninjija, Uu! Ni giasi giki ino tatra wanyu niugugirunde ujoivafa mantu nimaja avoo niviumuromba mweso? ¹² Gwasoko isii niusighitre utrendewa intu gikaku na antu vauya, navee igunoneye uvatrendea uyi na vesu. Gwasoko isii ni seriaa aghanga. ¹³ Hefea gwa ukiria mulango ni unyui. Gwasoko geti ni rikuu na njia ni nkuu niiongosiee uruvanga, na gwina antu vaingi viukiria njia isii. ¹⁴ Getini nyui. Geti nyui ni ikhondo ririongozie ukhatri a ufanga na ni vakei nivikengee. ¹⁵ Girave ino na aghanga va uregheghe, viyetre mikunja a nkho, nyeso tutri ni mura ni vakhai, ¹⁶ Gwa mbisya yawe mujovamanya. Uu antu viudaha uvuna mbisya u maghuya au umutri umbeyu ya mbaruti? ¹⁷ Gwa uyi, kila mutri niuja ugufafa mbisya ninjija, nyeso mutri niuvi. ¹⁸ Mutri niujautrudaha ufafa mbisya nimbi, unoo mutri niuvi utrufafambisya ninjija. ¹⁹ Kilamutri niutufafa mbisya ninjija ujoheywa na ujughutruwa umongo. ²⁰ Uyi noo, ujoivamanya ufuma na mbisya yawe. ²¹ Tri kila muntu ugumbwira nene, 'Bwana, Bwana; ujokia uguutremi wa girunde, na uyoo niugutrenda mafenji ane na tatra wane girunde. ²² Antu vaingi vijombwira itriku risii, 'Bwana, Bwana, gutrinafunyaa unabii gwa rina rako, gutrinafunyaa mafefo gwa rina rako, na gwarina rako gwatrendiee ntendo ninkuu? ²³ Nijovaira, 'ntinavamanya nyenye! Fwayi, nyenye nimutrendaa mahutye!' ²⁴ Uyi, kila muntu niugutregheya nkhanu yane na uhuvia ujoikhoywa na muntu niwina hekima niujengiee nyumba akwe ung'ongo. ²⁵ Mbua ijokhua, mafuriko ikaja, na nkungu ikakhua nyumba isii, nyeso itrinagwaa fang'i, gwasoko neijengiwee ung'ongo guntu. ²⁶ Nyeso kila muntu niwatregheye ukhanu wane na atarihuvie, ujoikhoywa na muntu nimufutru niujengiee nyumba akwe u mahau. ²⁷ Mbuaikaja mafuriko aja, na nkungu ikaja na umikhua nyumba isii. Na ikagwa na uruvika gwakhondeka." ²⁸ Rikaghea ikhondo Yesu newadaha uighitya nkani iyii, antu vikashangaa mafundisyoasaa, ²⁹ Gwasoko akafundisya ginya muntu niwina mamlaka, na tri ginya ahadia yawe.

Chapter 8

¹ Ikhondo Yesu neakasima fang'i ufuma u mulima, antu vaingi vikamusambiya. ² Rava, mkoma akaja na usujudu usonge akwe na uhanya, "Bwana nimpese witayari, ugudaha untenda ni mueru". ³ Yesu akahumbua mukhono wakwe na umutrenya, akahanya, "Ni tayari. Utrendeke umweru". Hafo akaerywa ukoma wakwe. ⁴ Yesu akamukhania, "Rava utrahanye u muntu gikaku. Enda, na gighee guni kuhani na ufunye soghweda ni Musa akaraghiya, gwasoko a usudanga wawe". ⁵ Ikhondo Yesu newagheaa Kapernaumu, Jemedari akaja guni mwesoakawiya wahanya, ⁶ "Bwana, mutrumami wane waraa unyumba uforyee na wina mavai ooghofya". ⁷ Yesu akamwiira, "Nijie na umuforya". ⁸ Jemedari akajibu na umukhania, "Bwana nene ntina samani faka veve uje uhufee u dari ane, hanya ukhani tuna mutrumami wane ujofoa. ⁹ Gwasoko nene pia nimuntu niwina mamlaka, nanina asikai nivifang'i ane. Ninahanya gwa uyui enda unoo winji na gwa mutrumami wane trenda vii na mweso ugutrenda. ¹⁰ Yesu newatregheya ayai akasangaa na uvakhania avoo nevimusambiye, "Tutrinuvakhania, ntinaonaa muntu niwina ihuvia gina uyui Israeli. ¹¹ Nuvakhania, vaingi vijoja ufuma ukiya na umwei, vijogikhaa itrabimbwe na Aburahamu, Isaka na Yakobo, ukhatiri a utremi wa girunde. ¹² Nyeso ana va utremi vijijughutruwa ukiti go nji, kuko vijoria na uliamino". ¹³ Yesu akamwiira Jemedari, "Enda!ginya wadaha uhuvia, na itrendeke uyi gini veve". Namutrumami akaforywa saa iyiyo. ¹⁴ Ikhondo Yesu newagheaa unyumba ama Fetreo akamwonamukhwe wama Fetreo uree uwire na urue. ¹⁵ Yesu akamutrenya mukhono wakwe, na homa akwe amureka. Unoo wandia umuhudumia. ¹⁶ Unoo neagheaa yampindi antu vikamwetrea Yesu antu nivina mafefo. Akayajuncha mafefo na avoo ni arue akavaforya. ¹⁷ Gwasoko iyii ikakhondeka ayoo neahanyiywe na mughanga Isaya, "Mweso wayo akahoa marue itru". ¹⁸ Unoo Yesu newaonaa mwirundo waingifa, akahanya vende ufande wuuya wa iambo ro Galilaya. ¹⁹ Unoo munyohadia akaja guni mweso na umwiira, "Mwalimu, nijogusambiya guni winji". ²⁰ Yesu wamwiira, "Mura vina makhombo, na nyonyi yagunto ina iririo, nyeso mwana wama Adamu atrina sehemu orencha itrwe rakwe". ²¹ Mwanafunzi muuuya wamwiira, "Bwana, nyanjiya tranchu nendomutruhia tatra wane". ²² Nyeso Yesu akamwiira, "Nsambiya na uvareke akuyi vizike akuyiayawe". ²³ Yesu neakahefea ugifango, anafunzi vakwe vikamusambiya. ²⁴ Rava, ikaja makhasiko nimakuu ugiambo, faka ifango rakunikiwa na maji. Nyeso Yesu neuree. ²⁵ Anafunzi venda guni mweso na umuucha vahanya, "Bwana guchoe sese, gogheaa ukuya". ²⁶ Yesu akavaira, "Mutrija nintuni, nyenye mwina ihuvia rinyuii?" Unoo wauka na ukenea mpefo na iambo. Unoo gwatrendeka gwina utulivu ni ukuu, ²⁷ aghosya vakatwa na mushangao na uhanya, "muntu uyui ni wa namna iki, unoo faka mpefo na iambo viumuhuvia mweso?" ²⁸ Ikhondo yesu newajaa ufande wuuya wa ng'i a Magadala aghosyavaviri nevina mafefovikatrana nayo. Nevifumiee u makaburi na utrenda mukindo ino, negutrie musafiri gikaku neugukira njia isii. ²⁹ Rava vikahanya, "Gwina ntuni otrenda guni veve, mwana wama Mungu? Wajaa hafai ugukhasya?" ³⁰ Unoo idae rikuu ra nguma nerudima, netri kwengi naveso, ³¹ mafefo ikaendelea ulalamika guni Yesu na uhanya "Nimpese ujohanya gufume, gutroe ugidae ra nguma". ³² Yesu akavaira "Endi!" Mafefo afuma enda ungfuma. Rava idae rong'e rasima u mulima renda ugiambo. ³³ Aghosya neviudima nguma vikadua. Unoo nevenda u mujini vendohanya kila intu, ino neragigheaa gwa aghosya nevina mafefo. ³⁴ Rava muji wong'e ukaja utrana na Yesu. Nevamuona, vikamwiira aheghe u mukoa wawe.

Chapter 9

¹ Yesu wahefea ugifango, wavuka na waghea u muji neugugikhaa. ² Rava, vikamweetrea muntu neupoozie urenchiye ugigodoo. Newaona ihuvia rawe, Yesu akamwiira, "Mwanane utrendeke na uyanjo, mahutye ako asamehewaa" ³ Rava, baadhi a alimu va seria vikahanya veso gwa veso, "Muntu uyui ugukufuru" ⁴ Yesu akamanya maghemu awe na uvakhania, "Asikini mughema nimavi unkhoo yanyu?" ⁵ Rafei ni rioro uhanya 'Mahutye ako asamehewaa' au uhanya 'Imika na uenende' ⁶ Nyeso mumanye mwana wama Adamu wina udaho wosamehe mahutye..." akahanya ayai gwa uyoo niupoziee, "Imika na hoa igodoo rako na wende ukhako". ⁷ Muntu usuu akaimika na ufwaya wenda ukhakwe. ⁸ Antu nevaona ayai, vikashangaa na umusifu Mungu, niwavafiee udaho antu avai. ⁹ Na Yesu neugukia ufuma hafo, akamuona muntu neuguitranwaa Matayo, neugikhee sehemu a atoza usuru. Mweso akamukhania, "Nsambiya nene" akaimikana umusambiya. ¹⁰ Na Yesu neakagikhaa alie maliwa unyumba isii, vikaja atoza ushuru vaingi na antu nivavi valia malewa na anafunzi vama Yesu. ¹¹ Unoo mafarisayo nevaona asaa, vikavaira anafunzi, "Nintuni mwalimu wanyu ugulia maliwa na atoza usuru na antu nivavi?" ¹² Yesu neakatregheya ayai, akahanya, "Antu nivina afya ninjija vitrihitajimughanga, ino avoo ni arue. ¹³ Inoneye mwende mwendogifundisya maana ayo, "niyanjitre rehema na tri sabihu" Gwasoko najiee tri gwa anya haki utubu, ino gwa nivina mahutye. ¹⁴ Unoo anafunzi vama Yohana vikaja na uhanya, "Ntuni sese na mafarisayo gufunga, nyeso anafunzi vako vitrufunga?" ¹⁵ Yesu akavaira Unoo atrindikii va harusi viudaha utrendeka vina huzuni ni Bwana harusi vinawe? Nyeso matriku ijie ambapo Bwana harusi ujohowa ufuma guni veso, ndipo vijofunga. ¹⁶ Gutrii muntu niuguika gifande ga isaa nirifya ugisaa ra khae, giraka gijorekea namupasuko ukuu ujogighea. ¹⁷ Gutrii antu nivuiikaa muvinio niufya ugifeiga muvinio wa khae, nimpese vijotrenda ngosi ijokhafuka muvinio ujoyaghaa na mukunja ujuruvika. Hiya ayo, uguika muvinio niufya u mukunja niufya na ong'e ijotrendeka maja. ¹⁸ Ikhondo Yesu neuguvakhania ayai, rava, afisa akaja wasujudu usonge akwe, wahanya, "Muncha wane wakuyaa, nyeso njuu na uike mukhono wakounto akwe afitye kanki. ¹⁹ Unoo Yesu waimika na umusambiya na anafunzi vakwe. ²⁰ Rava, mukhema neugufumaa saghami gwa miakha makumi aviri, akaja fifi na Yesu watrenya sehemu a isaa rakwe. ²¹ Gwasoko akahanya, "Mpese nijotrenya isaa rakwe nanee nijoforywa" ²² Yesu wageuka na umurava na umwiira, "Muncha gife nkhood, ihuvia rako ragutrendaa ufoe", na ikhondo risiimukhema waforywa. ²³ Na Yesu newaghea unyumba ama afisa, unoo akavaona anyokhua ndoriro na antu vaingi viukhua mukindo. ²⁴ Unoo wahanya heghi hafai gwasoko muincha atrina kuya, hiya ayo uree. Nyeso veso vikaheka na umukebehi. ²⁵ Unoo nevikafunywa unji mweso wakia uchumba na umukwatra mukhono na muncha wauka. ²⁶ Na nkhanii iyiyatranantya gong'e. ²⁷ Yesu neugufuma hafo, aghosya vaviri afoku vamusambiya. Vikaighitya vahanya. ²⁸ Unoo Yesu newaghea unyumba afoku vasaa vikaja guni mweso Yesu wavaira, "Muhuviee nudaha utrenda?" na veso vamwiira, "Hono, Bwana" ²⁹ Yesu watrenya miho awe na uhanya, "Na itrendeke uyi guni nyenye gino ihuvia ranyu riiri". ³⁰ Na miho awe arughuka. Yesu akasisitiza wavakhania, "Ravi muntu gikaku atramanye mantu ayai". ³¹ Nyeso antu avai vaviri vafwaya na uhanya nkhanii iyii sehemu yonge. ³² Unoo aghosya avoo vaviri nevienda vinji, rava muntu umwedu bubu akapagawa na fefo waetrwa guni Yesu. ³³ Na fefo newahagha bubu uyoo waighitya. Irundo rikashangaa na uhanya, "Iyii itrinatokeaa Isiraeli". ³⁴ Nyeso mafarisayo neviuhanya, "Gwa akuu va mafefo uguheya mafefo" ³⁵ Yesu wenda u miji ong'e na ijiji. Mweso waendelele ufundisya u masinagogi, ugutranantya ukhania wa utremi, na uforya marue a kila aina na uremwe wong'e. ³⁶ Newaravaa antu, akavaonea uvai, gwasoko vakhasikie na ukhatraa nkhood. Nevigina nkhood niitrina mudimi. ³⁷ Mweso akavaira, "Mavuno ni maingi, nyeso anyotrenda mwimo vakeii. ³⁸ Uyi noo uri murombi Bwana wa mavuno, ili kwamba atrume atrumami umavuno akwe."

Chapter 10

¹ Yesu wavaetrana anafunzi vakwe ikumi na ivere nawawafa mamolaka gunto aa maphefo ne machafu, uvaghefea na uvafukuza na oforia mantu sia na sia yamaghaseko na marue. ² Matrina ametume makumi na ivere neayai. Ra mwandio simioni (nechu pia nare guetrwanwa Petro), na Adrea kaka wama, Yakobo mwana wama Zebedayo, na Yohana kaka wakwe: ³ Philimoni, na Bartelemayo, Thomaso, na Mathayo monyodai ushuru, Yakobo mwana wama Alfayo, na Tadeo, ⁴ Simoni mkananayo, na Yuda iskariote, nechu narewamosaliti. ⁵ Avai ikumi na mbele Yesu agavatroma. Namweso agavaera vii "Motraende sehemu gunevodova antu vauremi na motrakie omoji wasamaria. ⁶ Hiya ayo, mwende unkoo neiyaghae vo nyumba aa Israel. ⁷ Na nemwaenda, rananti na uhanya, utremi wagiunde wahuvea. ⁸ Forii anyomarue, uchii akui, oii anyoukoma na modorie maphepho. Mwahoa ndende, funyi ndende. ⁹ Moramechue dhahabu, alimasi au shaba upochi yanyu. ¹⁰ Utrahoe mokoba umohenjo wanyu, au isaa ra ziada, matru au ikhoria, gwa soko monyohenda mwemo ufaire malewa akwe. ¹¹ Moji gekaku au gejiji nemojuka, fenji montu neositahili namoeghae hafo mfaka itriku nemojofwaya. ¹² Nemojuka unyumba ramochi, ¹³ nenyumba ahendeka estahili, majeghana anyu esaghe hafo, ila nemwese nyumba etristahili, majeghana anyu efwaye itrambe remweddu nanyee. ¹⁴ Na gwa avoo nevetrovaghenyifia nyenye au ughemba nghani wanyu, ighondo nemofwaya unyumba au umotraa usoo, gifutirii vumbi uguitrinkinyo yanyu sehemu esee. ¹⁵ Truttri novaera, ejuhendeka ostahimili ino miji aa Sodoma na Gomorah itriku rahukumu ukea muji usuu. ¹⁶ Ravaa, novatromwa ginya nkoo moghatre aa mbwaa yomahaka, ohendekimwerevu ginya njogha na mohendeki mwafo ginya konde. ¹⁷ Mohendeki mwanyorava na antu, vejuvatroa umabaraza, na vejuvaghua umasinagogi. ¹⁸ Namojuetrwa usonge aakuu va utremi gwa soko ane, ginya usuhuda gune veso na guuremi. ¹⁹ Ighondo nevajuvashutumu, motrahange itreja gease geke au ntoni oueghetia, gwa soko intu roeghetia mojufewa gwa ighondo rasee.

²⁰ Gwa soko ntinyee nemojueghetia, lakini Mwaho wama Tratra wanyu ujueghetia moghatre anyu. ²¹ Monyadughu ujumwemekea monyadughu wakwe umoragha, na tratra gune mwanakwe. Ang'inya vejuhumbuka gunto afafi, na uvahendeka ikuya. ²² Nanyee mojuhitra na momontu gwa soko arina rane. Lakini wasoo neujughemeya mpaka mwesio ujuchowa. ²³ Ighondo nevovaghasia umuji uroi, dui mwende umuji neugusonge, truttri novaera, motrijuhendeka mwenda umiji ong'e aa Israeli ne mwana wa Adamu akee atrina sukaa. ²⁴ Monyofundiswa ntimokuu ukea mwalimu wakwe, wala motromwa newegunto ama Bwana wakwe. ²⁵ Adaheka gune monyofundiswa kwamba ahendeki ginya mwalimu wakwe, na motromami ginya Bwana wakwe. Neahendeka vamuetrana Bwana wa nyumba Belzabuli, ni gease geke ino vejuvakashifu vanyumba akwe! ²⁶ Basi motra vatreje veso, gwa soko gutri ntu netriju roghuwa, na gutrii nerejugifiha neretrijumanyeka. ²⁷ Eroo nenovaera ukitri, nemwarehanya uweru, na nemoretregheya umatrwe anyu gwa utrotru, mogehanye nemwegunto anyumba. ²⁸ Motravatreje avoo nevouraka mwere ila vetrodaaha uragha nkoo. Hiya ayo, motreji uyoo negudaha uragha mwere na nkoo kukoyo uguzimuni. ²⁹ Aha gasuku vavere vetrorinjwa gwa ighana nerinyui na? Hata oii gutri negudaha ugwa fang'e na Tratra wanyu aradahe umanya. ³⁰ Lakini hata njee yanyu ivariywe. ³¹ Motratreje, gwa soko mokeri dhamani ino ukea gasuku nevaingi. ³² Oi no momontu neujung'anya usonge aantu, nane nejumohanya gune Tratra wane newegiunde. ³³ Lakini usoo neujung'itra usonge aantu, nane nejumohitra usonge ama Tratra wane newegiunde. ³⁴ Motragheme kwamba naja uetra majeghana uguuremi. Ntinaja uetra majeghana, ila ifanga. ³⁵ Gwa soko najie umueka montu agighwe vina tratra wakwe, na mocha vina iuu wakwe, na moghwe vina iuu nemoghwe akwe. ³⁶ Movee wamontu vejuhendeka vonyumba akwe. ³⁷ Mweso usuu neujumoyanja iuu au tratra ukea nene usuu atrifaire. Na mweso usuu neujumoyanja mobalanda au monchaa ino ukea nene nausoo atrifaire. ³⁸ Mweso neatriju uhumbua mosalaba nausambeya nene usuu atrifaire. ³⁹ Mweso usuu neujufenja odovo ujuuyaghaya. Lakini usuu neujuyaghaya odovo gwa soko ane ujuuhanga. ⁴⁰ Mweso usuu nejuvaghenyifia ujughenyifia nanee, na mweso usuu nejuvaghenyifia nene wamoghenyifia mweso newantuma nene. ⁴¹ Na mweso nejumoghenyifia muoni gwa soko ne muoni ujufokea thawabu aa muoni. Na mweso nejumoghenyifia monyo haki ujufokea thawabu amontu neuna haki. ⁴² Montu nejuvafa umweddu wa adogo avai, atra gekombe ga maje onyua ne mariuku, gwa soko mweso ne mwanafunzi, truttri novaera, mweso atrodaha ooria gwa njea gekaku thawabu akwe."

Chapter 11

¹ Nare Yesu wadaha uvaera anafunzi vakwe ikumi na mbele agafwaya hafo nauenda ufundisia na utranantia umeji awe, ² na Yohana nare gugigerezanarewatregheya gunto aa ntendo yama Kristo, agatroma keru ukerea anafunzi vakwe, ³ na vegamoweya, "Veve weuyo neuji, au wefo muuya gutakewe gumoghemeye?" ⁴ Yesu wawasucha na uhanya gune veso "Endi mwendomwera Yohana ayonemoyatregheya na ayoo nemoyaghengee. ⁵ Antu nevetroona vadaha uona, antu nevetroenenda vaenenda, akoma votakaswa, antu nevetrotregheya votregheya kake, antu nevakuya vochowa nauhanga ufanga, na antu neveseghetre votrantwa ughani neuja. ⁶ Na wabarikewa uyoo neatriona shaka gunto anee. ⁷ Ighondo avai narevafwaya, Yesu agaandia uhanya na mweirundo gunto ama Yohana, "Ne ntuni nejamwenda umeona ugijangwa__ tete nerohingiswa na pefoo na? ⁸ Lakini ntuni nare mwenda umeona__ montu neuyetre masaa mololo? Trutri, avoo nevoyaa masaa mololo voeghaa unyumba yagetremi. ⁹ Lakini nare mwafwaya uona ntuni-Muoni na?Hono, novaera, na gunto ukea Muoni. ¹⁰ Oyoi ndio newahadewe, 'Rava, nomotroma mojumbe wane usonge auswu wako, nech ujuandaa njea usonge ako. ¹¹ Nene novaera trutri, mokare avoo nevafafiwe na moghema gutrii nemokuu ukea Yohana monyobatisia. Lakini montu nemonyui uguutremi wagiunde ne mokuu ukea mweso. ¹² Ufuma itiku rama Yohana monyobatisia mfaka fanui, utremi wa Giunde wina nguu, na antu nevina nguu, vohoa gwa nguu. ¹³ Gwasoko aoni na seria, vegatabiri mfaka ighondo rama Yohana. ¹⁴ Na mwese modaha uyanja, uyui ne Eliya uyoo neuji. ¹⁵ Neukerimatroe naatregheye. ¹⁶ Negeighweye nantuni ufafo urui? Ne mofano wa ang'inya nevoginisia ugiureo, neveghee nougietrana ¹⁷ na uhanya, 'Gugavaghurea zomari na motrinainaa.Gugaomboleza, na motrina huzuneka.' ¹⁸ Gwa soko Yohana agaja gwa bila ulia mokateau unywa movinyo, navohanya, 'Wina fefo.' ¹⁹ Mwana wama Adamu waje negulia na unywa na vahanya 'Rava, ne montu nemonyolia na moghari, rafiki wanyo hoa ushuru na anyo mahutie!'Lakini hekima yudhihirishwa gwa ntendo yayo." ²⁰ Yesu agaandia umekenea miji nech u ntendo yayo ne mbee igahendeka, gwa soko nare vetrina tubu, ²¹ Ole wako, Kolazini, Ole wako Bethsaida! mwese ntendo nenkuu yahendekie Tiro na Sidoni ayo neyahendekie afai, nemwese nare vatubu ghenge gwa uyaa magunea na ugiira mau. ²² Lakini ijuhendeka ughemei gune Tiro na Sidonin itiku rahukumu ukea gune veso. ²³ Veve, Kapernaum, wira ujuhumbuwa hadi ugiunde na? Gutrii ujusimwa fang'e mfaka guzimu. Mweso u Sodoma naregwahendekie ntendo nenkuu, mwese ahendekie gune vee, gwaho ifo mfaka ighondo erei. ²⁴ Ila nuhanya gune vee kwamba ejuhendeka gufufu ung'e aa Sodoma uemeka itiku rahukumu ukea veve. ²⁵ Uguighondo resee Yesu agahanya, "Nuguhumbua veve, Tratra, Bwana wa Giunde na Ng'ee, gwa soko ugavafiha mantu ayai nevina haki na ihaa, na uyarughua gwa avoo nevetrina elimu, ginya ag'inya nevanyui. ²⁶ Tratra gwa soko igaguyanjisia umiho ako. ²⁷ Mantu ong'e akabidhewa gune nee ufuma gune Tratra. Na gutri neumumanyie Mwana ila Tratra, na gutrii neumumanyie Tratra ila Mwana, na momtu gekaku ne Mwana ukeri hamu omoroghwe. ²⁸ Njii gune nee, nyenye nyong'e nemoghaseka na nemolemewe nameegho nemeitro, na nee nejuvatroisia. ²⁹ Gifii nira ane na mogifundisie ufuma gune nee, gwa soko nene nemonyenyekevu na nemofoo wa nkoo na mojuhanga itroisia ra nkoo yanyu. ³⁰ Gwa soko nira ane ne laini na mwegho wane ne ufufu.

Chapter 12

¹ Ighondo rasee Yesu agaenda itiku rasabato ukerea umeghunda. Anafunzi vakwe nare vina njaa na vegaandia unania masuke nauyalia. ² Lakini Mafarisayo narevaona asaa, vegamwera Yesu "Ravaa anafunzi vako vuunania seria vohenda itiku nevetriruhusewe itiku ra sabato" ³ Lakini Yesu wavaera, "Motrinasoma ginya Daudi newayahendie, ighondo nare wina njaa, na antu nare winayo?" ⁴ Ginya nare wakire unyumba aa Mungu naulia mekate aoneswa, nech u nare ntimeja gune mweso umelia na avoo nare vinawe,ila nehalale gune makuhani? ⁵ Mokee motrina soma useria, kwamba guitiku ra sabato Makuhani moghatre ai hekalu vomenajisi sabato, ila vetrikeri oveye? ⁶ Lakini nohanya gune nyee nemokuu ukea ihekalu wefo afai. ⁷ Mwese nemomanyie eyei inamaana eke; nesegethe neema nanti dhabihu; mwesemotrina vahukumea nevetrina mahutie, ⁸ Gwa soko mwana wama Adamu ndio Bwana wa Sabato." ⁹ Nahafu Yesu wafuma wenda ugisinagogi rawe. ¹⁰ Nare guna montu nare upozie moghono. Mafarisayo vamuweya Yesu, vahanya. "Aha, ni gujaa uforia itiku ra Sabato na?" ili kwamba vedahe omositraka gwa ihutrie. ¹¹ Yesu wavaera, "Anyu mpoghatre anyu, newahendeka ukeri nghoo emwedu, na nghoo esee egwe moghatre aighombo itiku ra sabato, motrijumekwara naumefunya gwa nguu ufuma ugighombo na?" ¹² Aha, nerafe nereketri ujaa, ino hafu, nti ino aanghoo! Neguja uhenda nemaja itiku ra Sabato." ¹³ Nahafu Yesu wamwera montu uyoo, "Ghoree moghono wako" Waunyoosha, na wahanga ufanga, ginya uroo uuya. ¹⁴ Lakini Mafarisayo vafuma unji na ufanga namna omouragha vegaenda unji naufanga hiya ayoo. Narevyofenja namna omouragha. ¹⁵ Yesu nare wareelewa erei wafwaya hafu. Antu vegamosambeya, na agavaforia vong'e. ¹⁶ Agavaroma vetraje vejumohenda amanyeke gwa antu vauya, ¹⁷ kwamba edaheke trutri eyoo, nech u nare ahanyiywe na muoni Isaya, neguhanya, ¹⁸ Ravaa, motromami wane nenamohwaniye, monyoyanjwa wane, gune mweso nafsi ane ayanjiswa. nijueka Mwahu wane gunto akwe, na ujumehanya hukumu ugu Uremi. ¹⁹ Atrijughasaka wala urea gwa nguu; wala montu gekaku utregheya rori wakwe omottraa. ²⁰ Atrijureunania tete neraghwariwe; atrijurimwa utambi gekaku negufunya yokii, hadi nejuetra hukumu naasinda. ²¹ Na Uremi ujuhendeka wina wijaghumbui gwa rina rakwe. ²² Montu fulani atroona na atroighetia, nareugusumbuwa na mafefo waetriwe usonge ama Yesu. Wamoforia, irambe na mafunyeo akwamba montu neatroeghetia wajueghetia na uona. ²³ Mwinrundo won'ge wahangiwe na moshangao nauhanya, "Montu uyui wie mwana wama Daudi?" ²⁴ Lakini ighondo nare Mafarisayo narevatregheya muujiza uroi, vegahanya, "Montu uyui atrofunya fefo gwa nguu yakwe moghonjo ila gwa nguu yama Belzebuli, mokuu wamafefo. ²⁵ "Lakini Yesu wamanyie maghemmo awe na uvaera, "Kela utremi ugaruveka weso, namomuji na nyumba neyogibaghua yenso itrijuemeka. ²⁶ Neahendeka setrani, ujumufunya setrani, basi ugugupinga unafsi akwe moghonjo. ²⁷ Ne namna eke utremi wakwe ujumeka? Na mwese nofunya fefo gwa nguu yama Belzebuli, antu vanyu vejufunya gwa njea eke? Gwa soko aerei vejuhendeka mahakimu vanyu. ²⁸ Na mwese nufunya fefo gwa nguu ya Mwahu wa Mungu, basi utremi wa Mungu waja gune nyee. ²⁹ Na montu ujudaha uree ukea unyumba amonyanguu na oemba, bila umotrunga montu neuna nguu tranju? Ngio nejuhumba mali akwe ufuma unyumba mong'e. ³⁰ Montu gekaku neatritrambe remwe na nee uguenda hiya nane, nauyo neatroronda irambe remwe nane ugubaghua. ³¹ Kwa hiyo nohanya gune nyee, modhambe na uvee antu vejusamehewa, ila omokufuru Mwahu ne Mweru vetrijusamehewa. ³² Na montu gekaku neguhanya hiya na mwana wama Adamu, resee ujusamehewa. Lakini montu neguhanya hiya na Mwahu ne Mweru usuu atrijusamehewa, uguuremi urui, na tri uroo neujie ³³ Nampa uhende motre uhendeka ujaa na nkharu ayo ehendeka njinja, nampa uviree motre na itunda rayo, gwa soko motre ugumanyeka gwa nkharu yayo. ³⁴ Nyenye ufafo wa njokha, nyenye moavee, modaha uree uhanya mantu nemaja? Gwa soko itrwe rohanya ufuma akiba ayoo neefo unkoo. ³⁵ Montu nemuja uguakiba aaui ankoo akwe yufuma nemaja, na montu nemove uakiba akwe auvee ankoo akwe, yufunya nemavee. ³⁶ Novaeraa vii ugutriku rahukumu antuvejufunya mavaria amoineno neretrikeri maana nevahanyie. ³⁷ Gwa soko gwa maneno ako ujuvareywa haki na gwa maneno ako ujuhukumewa." ³⁸ Na vakei va nyohadea na Mafarisayo vegamojibu Yesu navahanya "Monyofundisia, jagusegha guone ishara ufuma gune vee." ³⁹ Lakini Yesu agavaetra vii, "Ufafo ne wamahutie na gaa mantu nemaja geufenja isara. Lakini gutrii isara neejufunywa gune vesoo ila isara eyoo ama muoni Yona. Ginya ⁴⁰ muoni Yona nare ugundaa mong'e aa samaki nemokuu gwa matriku atratu momwe na utriku, oii ndio Mwana wama Adamu ujuhendeka moghatre a nkoo auremi gwa matriku atratu momwe na utriku. ⁴¹ Antu va Ninawi vejumeka usonge aa hukumu itrambe remwedu na ufafo wa antu avai vejugihukumu. Gwa soko nare vaugamie gwa ughani wama Yona, noravaa, montu wefo nemokuu ukea Yona wefo afai. ⁴² Malkia wokhuma ujumeka uhukumu etrambe remwe na antu vaufafo urui naugehukumu. Narewajie ufuma miisho auremi ujautregheya hekima ama Selemani, norava, montu wefo nemokuu ukea Selemani wefo afai. ⁴³ Ighondu fefo nemovee negumofuma montu, ugukea gune gutrii maje afenje utroya, ila atrikegee ⁴⁴ Nauguhanya, 'nejusuka unyumba ane gunenefumie.' Newasuka ujuhanga nyumba afaghuwa naadaheka. ⁴⁵ Nauguenda nauvaetra vauya

nkoo nembee saba nevave ino ukea mweso, vejudovaa vong'e hafo, Na hali akwe amwisio yuhendeka mbee ukea amwandio. Oi ndio ginya ejuhendeka gwa ufafo urui wafanui. ⁴⁶ Ighondo nare Yesu nare ugueghetia namwirundo waantu ravaa, yiuu wakwe na anyadughu vakwe vegaemeka unji, nevofenja ueghetia nayo. ⁴⁷ Montu umwedu wamwera, "Rava yiu wako na anyadughu vako veemekie unji, vofenja ueghetia navee". ⁴⁸ Lakini Yesu agasucha nauhanya newamuerie, Yiuu wane neanyu? Na anyadughu vane nevaanyu?" ⁴⁹ Namweso agaghora moghono wakwe gwa anafunzi na uhanya, "Ravaa, avai nevayiu na anyadughu vane!" ⁵⁰ Gwa soko montu neguhenda mafenji ama Tratra wane negugiunde, montu oyo ndio monyadughu wane, dada wane na yiu wane".

Chapter 13

¹ Uguitiku rese Yesu agafwaya ughaya naueghaa upeo aa bahari. ² Mwirundo ukuu ugagironda wamotrangera, agakea umotumbwi nawaeghaa moghatre ayo. Antu vong'e vegaemeka upeo aa bahari. ³ Na Yesu agahanya nkhami nyingi yairaghea, Agahanya, "Ravaa, mopanzi agaenda ufanda. ⁴ Naregufandea mbeyu enge egagwera umpeo aanjea na nyonyi igaja yalia. ⁵ Mbeyu mbuya igagwa umwamba, gune itrinahanda ironko rotosha. Na ighondo yakhinda gwa soko ironko nare retrikweri urifu. ⁶ Lakini yovaa nare rafuma igaoma gwa soko nare itrikeri mirii, na igauma. ⁷ Mbeyu mbuya igagwa umoghuya. Metre neekwerimaghuya arifa gunto naametronyeya. ⁸ Mbeyu mbuya igagwa ugirongo nerija na ufafa mbeyu, mbuya mara ighana remweddu ino, inge maghana sita na mbuya maghana selasini ⁹ Neuketri matroe nautregheye. ¹⁰ Anafunzi vegaja navamwera Yesu, "Gwa soko eke ugueghetia na mwirundo gwa iraghea?" ¹¹ Yesu agavasucha wavaera, "Mwafewa uyanjo womanya mantu neegifihie aa utremi wa ugiunde, ila gune veso vetrina fewa. ¹² Ila montu gekaku neurekwetri, gune mweso ujuogeywa ino, na ujuhanga faida ikuu. Ila montu neatrikeri hatra eroo neukeri ujuheyeywa. ¹³ Uui noighetia nayogwaoraghea gwa soko chuuvkenge. Na vetregheye vetratregheye wala umanya. ¹⁴ Uoni wama Isaya waghondeka gune veso, uroo neguhanya, "Nemwatregheya motregheye, lakini gwa namna gekaku motrijuelewa; ighondo nemodaha ona muone, ila ghwa namna gekaku esee motramanye. ¹⁵ Na nkoo ya antu avai yahendeka khitri, negughamu utregheya, na vaghumba miho awe, ili vetradahe uona gwa miho awe, au utregheya gwa matrwe aywe, au umanya gwa nkoo yawe, uui nareveseghetwe vesukie ne, nanejuvaforia." ¹⁶ Miho anyu abarikewa, gwa soko eghenge, na matrwe anyu gwa soko etregheye. ¹⁷ Trutri novaera aoni vaingi na antu nevekweri haki narevekwetri lombe oyaona mantu ayo nemoyaghengee na vetrinadaha uyaona. Narevekeri lombe oyatregheya ayo nemoyatregheya, vetrinayatregheya. ¹⁸ Fanui ghambi wighei wama mopanzi, ¹⁹ Ighondo montu gekaku negutregheya ughani wagiremi naatramanye, nahafo movee ujie neuhoa eroo narafandewa moghatre aa nkoo akwe. Eyei ne mbeyu neefandewe unjea umpeo. ²⁰ Uyo neufandewe umeamba neuyo negutregheya ughani nauhoa gwa haraka na gwaunyanjo. ²¹ Nakee atrikeri mirii moghatre akwe, ila ugughemeya gwa ighondo rekufei. Ighondo namarue au maghaseko neaja gwa soko aa ughani ugughangukwa ghafula. ²² Newafandewe moghatre aa metre ameghuya, uyui neuyoo negutregheya ughani ila maghaseko auremi na uegheghe wa ughwae ughesambeya ughani usuu letrajufafa nghari. ²³ Newafandewe ugirongo nerija, uyui neuyo negutregheya ughani na uguumanya. Uyui neuyoo negufafa nghari na uguendelea ufafa emweddu na mbuya mara maghana mia, mbuya (sitini) mbuya (thelathini)." ²⁴ Yesu agavafa iragheo riuya. Wahanya, "Utremi wagiunde ugugighweywa na montu neufandie mbeyu nenjija umoghunda wakwe. ²⁵ Lakini antu narevatrindia, movee wawe waja wafandea magugu moghatre aa ngano nawafwaya. ²⁶ Ngano nare ajukhinda na ufunya mazao ayoo, na magugu egafuma. ²⁷ Na atromami vamonya moghunda vegaja navamwera, 'Bwana, utrinafandea mbeyu nenjija umoghunda wako? Ahendeka urii fanui reketri magugu? ²⁸ Wamwera, Movee wahenda erei.' Atromami vegamwera, "Uhaha useghetre gwende yahrenya na?" ²⁹ Monya mughunda neguhanya, 'Motraende, ighondo nemoheya magugu mojuheya na ngano. ³⁰ Yareki eghue mfaka ighondo rovuna. Ighondo rovuna nejuhanya gwanyovuna, 'Kwanza yahei magugu na moyatrunge matrita matrita na moyatrimie, lakini rindi ngano ugeu gane.'" ³¹ Na kake Yesu wawafunyeya iraghea kake. Wahanya, "Utremi wagiunde ugighwetre nambeyu aa haradani nechumantu wamehorie naumefandea umoghunda wakwe. ³² Mbeyu eyei gwa trutri nenyui ukea mbeyu mbuya yong'e. Lakini nearandaa yuhendeka nkuu ukea memea ong'e ubusitani, yohendeka motre, na nyonyi yujaa na utruma irurio omasanja amotre usuu." ³³ Wavaera eragheo reuya kake. "Utremi wagiunde neginya ulolo uroo newahoriwe na moghema na umekhughania gwa ifimo itratu gwa utru namfaka igighumbe. ³⁴ Asa ong'e Yesu agayahanya umwirundo gwa uiraghei. Na negutriti wiraghei atrinahanya itu gune veso. ³⁵ Eyei nare kwamba iroo neradahekie uhanywa ukerea aoni gedahe udaheka, afo nare wahanya, "Nijuroghua momo wane uguiragheo. Nijuhanya mantu ayo neegifihie gufuma uumbwa uremi". ³⁶ Nahafo Yesu agavareka mwirundo nawaenda ughaya. Anafunzi vakwe vegaenda nauhanya, "Gurughuere uiraghei wa magugu umoghunda." ³⁷ Yesu agajibu wahanya, "Montu negufandea mbeyu nenjija usuu wama Adamu. ³⁸ Moghunda neuremi; na mbeyu nenjija, vasaa nevana vautremiti. Magugu neana va movee, na movee newifandie ne serani. ³⁹ Na mavuno ne ighondo ramwisio rauremi, na anyovuna ne malaika. ⁴⁰ Ginya magugu neyorondwa nautrimewa motro, naoi ndio ginya ejuhendeka mwisio wauremi. ⁴¹ Mwana wa Adamu ututroma malaika vakwe, na uronda ufuma uguutremi wakwe mantu ong'e neaasachie mahutie na avoo nevhenda nemavee. ⁴² Vejujughutruwa vong'e ugighungu ra motro, nechumantu gujuhendeka na gereoo na usia mino. ⁴³ Nahafo ndio antu nevekwetri haki vejuhendeka vaeru ginya yovaa uguutremi wama Tratra wawe. Mweso neukeri matrwe na atregheye. ⁴⁴ Utremi wagiunde neginya hazina neefihiwe umoghunda. Montu wameona naumefiha. Uguyanjo wakwe nawaenda urinja mantu ong'e neuyakeri, na ughua moghunda. ⁴⁵ Khanke, utremi wa giunde ne ginya montu neguhenda biasara negufenja lulu neekeri

dhamani. ⁴⁶ Ighondo nare waona eyoo neekeri thamani, waenda warinja mointu neukeri nawameghua. ⁴⁷ Utremi wagiunde neginya nyavu neyo bahari, na kwamba yoronda momodudu sia na sia. ⁴⁸ Narewaijua anyovua voutra unji. Navaeghaa fang'e nauronda mantu nemajaa mong'e aa mabele, lakini nevetrikeri ujaa egajughutruwa kwenge. ⁴⁹ Ejuhendeka vii ighondo ramwisio wauremi. Malaika vejuja naovatenga antu nevina ovey ufuma moghatre aantu nevina haki. ⁵⁰ Na uvajughutra ugitanuri ramotro, gunegujuhendeka na maombolezo na usia mino. ⁵¹ Mwamanya mantu ong'e ayai na? Anafunzi vegamojibu, "Hono." ⁵² Na Yesu wavaera, "Kela monyohadea nechuhahendeka mwanafunzi wa utremi ugighwetre na monyanyumba negufunya uhazina akwe mantu nemafia naneaghae." ⁵³ Ahendeka Yesu narewadaha maagheo ong'e asaa, wafwaya hafo. ⁵⁴ Na Yesu waghea omokoa wakwe na wavafundisia antu usinagogi. Mafunyeo anyo vegasangaa na uhanya, "Negufe gunu montu uyoi wahangie hekima eyei na meujiza eyei?" ⁵⁵ Montu oyoi ntimwana wama seremala? Mariamu ntiyu wakwe? Na ndughu yakwe nti Yakobo, yusuph, Simioni na Yuda? ⁵⁶ Na dada vakwe guvakwetri afai ughitru? Aha montu oyoi wayahanga gufe ayai ong'e?". ⁵⁷ Agavakiwisia. Lakini Yesu wavaera, "Muoni atriuria uhendeka na hesima ila ughawe na ung'e awe." ⁵⁸ Na atrinadaha utrenda meujiza nemeingi gwa soko nareatrikwetri uhuvei.

Chapter 14

¹ Gwaighondo rasee, Herode agatregheya sayo uhusu Yesu. ² Wawaera atromami vakwe, " Oyoi ne Yohana Monyooya waukaa ufuma ugwakui. Nguu iyii ndio igunto akwe," ³ Gwa soko Herode nare wamokwatra Yohana naomotruna na omojughutra ugigereza gwa soko ama Herode, moghema wama Filipo kaka wakwe. ⁴ Gwa soko Yohana agamwera, " Nti guja omohoa mweso uhendeka moghema wakwe." ⁵ Herode nare gudaha omooragha ila watrejie antu gwa soko narewamooni Yohana nechu muoni. ⁶ Lakini ighondo rofafwa Herode nareaghea mocha wama Herode againa moghatre aantu na omoyanjisia Herode. ⁷ Ighondo rosucha agaafeya vii ujumofa intu gekaku nejuomba. ⁸ Nare wasaurewa nayiu wakwe, agahanya, "Mpaa nene ugekombe itrwe rama Yohana Monyooya." ⁹ Motremi nare winaisiketeko rairombi ramoncha wakwe, lakini gwa soko airafeya rakwe, gwa soko avong'e nare vomalewa irambe remweddu nayo agaamuru kwamba ehendeki oii. ¹⁰ Agatroma Yohana aetrwe ufuma ugigereza ¹¹ Ili atremwe itrwe rakwe nareetrwe ugisahani na afewe moncha wakwe nawagetra gune yiu wakwe. ¹² Na anafunzi vakwe vaha vaho mwere na uuzika, naree rese rakea vegaenda navamwera Yesu. ¹³ Namweso Yesu nare watregheya asaa, wagibaghua ufuma hafo wanantea mong'e aa mashuke waenda sehemu neebaghuwe. Ighondo nare mwerundo wamanya gune nare were, vegamosambeya wamoghoo ufuma omojini. ¹⁴ Na Yesu waja usonge awe waona mwirundo wingi. Wawaonea horoma na uvaforia marue awe. ¹⁵ Iampende nare raghea, wanafunzi vaha gune mweso navahanya, " Eyei nesehu aijangwa, na itriku nahia. Baghua mwirundo urui ili vaende umeraa vendoghua malewa gwa soko awe. ¹⁶ Ila Yesu wawaera, " Vetrikeri haja ofwaya. Nyenye vafii malewa" ¹⁷ Vamwera, " Afai gukwetri mekate erano na samaki vavere gutrofo." ¹⁸ Yesu wahanya, "Meetri afai." ¹⁹ Na hafo Yesu wawaera mwirundo ueghae omahoa. Waha mekate itrano na samaki vavere. Warava gunto ugiunde, wabariki naunania mokate wavafa anafunzi vakwe. Anafunzi vafa mwirundo. ²⁰ Valia vong'e navaikuta. Navaronda mafaja ong'e amalewa naujweya makafu ikumi na mbere. ²¹ Avoo nevalile vohanywa aghosia (elfu itrano) bila ovaria aghema naang'inya ²² Itrambe remweddu agavaamuru anafunzi vekie umashua, ighondo resee mweso uguaga mwirundo vaende. ²³ Nare wavaaga mwirundo vaende, waganantea omolema nawaomba imwene. Ighondo nareampende nare imwene kukwe. ²⁴ Ila fanui mashua nare yomoghatre aa bahari neyogiyoghayogha gwa soko aa mawimbi, Kwani pefo nare ekweri mopisho. ²⁵ Uguutriku wazamu aa saa nne Yesu agavahumbeya, naguenda gunto amaje. ²⁶ Ighondo nare anafunzi vakwe vamwona neguenenda gunto abahari, vegatreja nauhanya, "Ne mozuka," nauhanya gwa rorii kunu votreja. ²⁷ Yesu wawaera itrambe remweddu, wahanya, "Gifii nkoo! ne nene!motratreja." ²⁸ Petro agasucha wahanya, "Bwana, mwese ne veve, nduhusu neje gune veve gunto amaje." ²⁹ Yesu wahanya, "Njuu." Oii Petro wafuma umashua nawaenenda gunto aamaje uenda gune Yesu. ³⁰ Lakini Petro narewaona mawimbi, agatreja, na wandia unyumoghea, fang'e, waetrana nawahanya, "Bwana, nchoa!" ³¹ Haraka Yesu waghora moghono wakwe wamokarea Petro, na wamwera, " Veve newina uhuve unyui, ne gwa soko unamashaka?" ³² Ndio Yesu na Petro narevakea umashua, upepo ugareka usumbua ³³ Anafunzi narevomashua vamorumba Yesu nauhanya, "Trutri veve we Mwana wa Mungu." ³⁴ Narevadaha ughea mwisio, vegaghea ung'e aa Genesareti. ³⁵ Na antu vaeneo resee narevamomanya Yesu, vegatroma nkeri momahala yompeo, na oetra momontu naremurue. ³⁶ Vegamosihi kwam, ba vedahe utrenya ganagephande gaisaa rakwe, na nevaingi narevaretrenye vegafoa.

Chapter 15

¹ Na hafo ndio Mafarisayo na anyohadea vegaja gune Yesu ufuma Yerusalemu. Na uhanya, ² "Ne ntuni anafunzi voyaviraa mofekee anyampaa? Gwa soko vetronawa meghono awe nevolia malewa." ³ Yesu wavasucha novaera, "Nanye__ ne soko momahalifu seria ama Bwana gwa soko aa mafokro anyu?" ⁴ Gwa soko Mungu agahanya, 'Mohesimu tratra wako na yiu wako; na 'Neguhanya mavee gune tratra wakwe na yiu wakwe, trutri usuu ujukuya.' ⁵ Lakini nyenye mohanya, ' Momontu negumuera tratra wakwe na yiu wakwe, ""Momosaada nareujuhanga ufuma gune nee fanui ne dahwa ufuma gune Mungu, "" ⁶ "Montu uyui atriketri haja omohesimu tratra wakwe. Unamna eyei mwaretengua ineno ra Mungu gwa soko aa mafokeo anyu. ⁷ Nyenye anafiki, neguja ginya Isaya newa hanyiye gunto anyu nare wahanya, ⁸ 'Antu avai venyesimu nene gwa meomo awe, ila nkoo yawe ekwenge na nene. ⁹ Vorumba ndende, gwa soko vofundisia mafundisia nemaagizoamwanadamu. "" ¹⁰ Nahafu ndio wavaetrana makutrano nawavaera, " Regheyi na momanye__ ¹¹ Gutrii intu nerokea umomo umontu naumohenda najisi, Bali, eroo nerofuma umomo, erei ndio remofaire montu uhendeka najisi." ¹² Nahfo ndio anafunzi vakwe vamwendea Yesu navamwera, " Aha!, Umanyie Mafarisayo narevatregheya ukhani uroo vegakwazeka?" ¹³ Yesu agavajibu nauhanya, "Momomea nechu Tratra wane wagiunde atrinaufandea ujuheywa. ¹⁴ Vareki vimwene, veso neatrongeri nevetroona. Ginya montu ne atriona ujumutrongeria monyodea uona muyakwe, vong'e vavere vejugwa ughombo." ¹⁵ Petro wasocha na wamwera Yesu, " Gueleze iraghea ereigune see, ¹⁶ Yesu wajibu. " Nanyee nomokee motrina elewa? ¹⁷ Nyenye motrikenggee kwamba montu neroenda umomo yokerea undaa naunda uchoo? ¹⁸ Lakini mantu ong'e noyofuma umomo yufumea unkoo. ndio mantu neyomohendeka montu unajisi. ¹⁹ Gwa soko unkoo yofuma maghemmo nemavee, uraghi, uzinzi, uasherati, uhembi, usundanga wa uegheghe, na matroki. ²⁰ Ayai ndio mantu neyomuhendeka montu unajisi. Lakini ulia bila unawa meghono gutromohenda montu uhendeka najisi." ²¹ Nahafu Yesu wafuma hafo wagibaghua nauenda pande yamiji aa Tiro na Sidoni. ²² Ravaa waja moghema Moganani ufama pande isii. Wahumbua rori wahanya, "Ng'oromea, Bwana, Mwana wa Daudi; mocha wane ugusumbuwa ino na mafefo." ²³ Lakini Yesu atrina mojiu intu. anafunzi vakwe vava navamwera, wahanya, "Muheye aende okoo, soko ujugughurea mokindo." ²⁴ Yesu agavajibu nauhanya, Ntinatromwa umontu gekaku ila gwa nkho neiyaghae ya nyumba aa Israeli. ²⁵ Lakini agaja nauhulama usonge akwe, wahanya, "Bwana ijareya." ²⁶ agamosocha nauhanya, "Ntikuja uhoa malewa ang'iya nauvafa mbwa," ²⁷ Wahanya, "Hono, Bwana, Hata oii mbwa nenyui yolia malewa neyogwa omeza gune Bwana wawe." ²⁸ Nahafu Yesu wajibu wahanya "Moghema, uhuve wako neukuu. Na ehendeka gune vee ginya useghetre." Na moncha wako nare waforiywe ufuma ighondo eroo. ²⁹ Yesu agafwaya hafo nawaenda ugalilaya. Nawenda omolema gunto wosima kuko. ³⁰ Mwirundo ukuu waja gune mweso. Na vamoetrea antu nevetrodaha uenenda, nevetrighenggee, nevetrieghetia, vilema na vauya nevaingi, nare aremu. Vegaekwa umeghuu ama Yesu na wavaforia. ³¹ Namwirundo wasangaa narevaona antu nevetroeghetia vaeghetia, na antu nevetroenenda vaenenda, na nevetroona vaona. vegamorumba Mungu wa Israeli. ³² Yesu wavaetrana anafunzi vakwe nauhanya, " Navaonea huruma mwirundo. gwa soko wahendeka nane matriku atratu bila ulia inti lolote. Ntijuvaaga vaende ughawe bila ulia, vetracruzime monjea." ³³ Anafunzi vakwe vamwera, "Ne gufe gudaha uhanga mekate nemiingi afai umbugha ili gulie umwirundo newingi vii?" ³⁴ Yesu wavera, "mokeri mekate enga?" "Vahanya, "Saba, na samaki vanyui vakei." ³⁵ Yesu wavaamuru mwirundo ueghae fang'e. ³⁶ Agamehumbua mekate esee saba na samaki, na baada ofunya asii, waunania nouvafa anafunzi. Anafunzi vavafa mwirundo. ³⁷ Antu vong'e valia na vaikutra. Na varonda mantu nejaasagha mafaja amalewa nareasagha, aijue makhafu saba. ³⁸ Vong'e nevalie nare aghosia (elfu nne) bila ovaria aghema na ang'inya. ³⁹ Na hafo Yesu waaga mwirundo vaende nawakea mong'e aa mashua na uenda sehemu aa Magadani.

Chapter 16

¹ Mafarisayo na Masadukayo vegamojea navamwera Yesu avaghie ishara neyufuma ugiunde. ² Lakini Yesu agavajibu novaera kwamba "Neiampende mohanya hali aahewa njija, gwa soko iunde nerighuku. ³ Na diu mohanya ' Hali aahewa areo ntijinja gwasoko aiunde righuku na malangu akumba gunto gon'ge.' Momanyie ughafisia weghei waiunde, ila motrodaha ufasiri isahara yaighondo. ⁴ Ufafo wauve na uzinzi geufenja isara, lakini gutrii isara gekaku negejufewa, ila eyoo ama Yona. Nahafo Yesu wavareka mweso wafwaya. ⁵ Anafunzi vaja ufande wapele, ila nare vawitra uhoa mekate. ⁶ Yesu wavaera "Gibaghui na hendeki miho na chachu ama Farisayo nama Sadukayo." ⁷ Anafunzi vagiweya moghatre awe vahanya. "Ne gwasoko gutrina hoa mekate." ⁸ Yesu agamanya rasee nawahanya, " Nyenye nemwina uhuei unyui, nentuni mwaghema na uhanya mwimwene moghatre anyu nauhanya gwa soko motrinahoa mekate? ⁹ Aha mokee motrinamanya na ukumbukwa mekate eyoo etrano gwa maelufu atrano, na makafu nemaingi naremwayarondie? ¹⁰ Au mekate saba gwa antu elfu na nne, na makafu anga mogayahoa? ¹¹ Ahendeka oreo hatra motroelewa kwamba nare ntiighetiye nanyee uhusu mekate? Gitunzi namogihazari na chachu aa Mafarisayo na Masadukayo." ¹² Nahafo ndo vamanya kwamba nare atrovaera gunto ogihazari na mekate neketri chachu, ila ugihezari na mafundisio aa Mafarisayo na Masadukayo. ¹³ Ighondo nare Yesu waghea u Kaisari a Filipi, wavaweya anafunzi vakwe, wahanya, "Antu vohanya kwamba Mwana wa Montu neanyu?" ¹⁴ Vahanya," Vauya vohanya kwamba ne Yohana Monyofumbisia; vauya, Eliya; vauya, Yeremia, au umwedu wa aoni. ¹⁵ Wavaera, nyenye mohanya nene neanyu? ¹⁶ Negusucha, Simoni Petro wahanya, "Veve ne Kristo Mwana wa Mungu nemofanga" ¹⁷ Yesu wamosucha nawahanya, "Wabarikhewa veve, Simoni Bar Yohana, gwa soko saghami amonyama etrinagurughwera erei, ila Tratra wane negugiunde. ¹⁸ Nane nonuguera kwamba veve we Petro, na gunto amwamba uroi nejurejenga ikanisa rane. Melango oguzimu etrijuredaha. ¹⁹ Nejugufa veve funguo ya utremi wogiunde. Intu gekaku neujurerutrea uguuremi naugiunde rejufungwa, na ntu neujureroghua uguuremi naugiunde rejurughuwa." ²⁰ Nahafo Yesu wamwera mwanafunzi wakwe atramwere montu kwamba mweso nare Kristo. ²¹ Gufuma ighondo rasee Yesu agandia umwera mwanafunzi kwamba nelazima ende Yerusalemu, ughaswa gwa mantu nemaingi umeghono anyampaa na akuu vama kuhani na anyohadea, uraghwa nauuka itiku ratatu. ²² Na hafo Petro wamohoa Yesu umpeo nawamoagera, gwa uhanya, "Intu erei narerendeki ghwenge navee, Bwana, erei retraje gune vee. ²³ Lakini Yesu wagiferokeya nauhanya na Petro, " Suka nyuma ane setrani! Veve umonyoghiya wane, gwa soko utrugihumbua gwa mamboaa Mungu, ila mantu wamontu." ²⁴ Na hafo Yesu wavaera anafunzi vakwe, "mwese montu gekaku newasegha usambeya nene, ne lazima agihitre mweso moghonjo, auhoe mosalaba wakwe, na asambeye. ²⁵ Gwa soko montu neuseghetre uchoa udovoo wakwe ujuyayaghaya, na gwa montu neguyaghaya odovo wakwe gwa soko ane ujuchowa. ²⁶ Aha! neuja eke neujuuhanga montu newasambeya uremi wong'e ila wayaghaya odovo wakwe? Aha! Nentu eke neujufunya montu ighondo rogighafisia odovo wakwe? ²⁷ Gwa soko Mwana wa Adamu ujuja uguweru wama Tratra wakwe na malaika wakwe. Namweso ujumorefa momontu ulingana na ntendo yakwe. ²⁸ Trutri novaera antu vakei moghatre anyu gunemoemekie hafo vetrijusoya ikuya mpaka neujumwona Mwana wama Adamu neuje ugutremi wakwe.

Chapter 17

¹ Matriku motrandatru baadae Yesu agavahoa vina Petro, na Yakobo, na Yohana monyadughu wakwe, na agavahoa mpaka gunto amolema newiifu ino veso aghonjo. ² Agaghafiswa usonge awe. Usui wakwe ugaaka ginya yovaa, na masaa akwe egagighea yuaka ginya weru. ³ Ravaa, afoo vegafuma vaa Musa vina Eliya nevoeghetria nayo. ⁴ Petro agasucha naumwera Yesu, "Bwana, ni guja gune seseuhendeka afai. Nemwese wasegha, nejujenga afai anaghango vatratru- gemwedu gako, na gemwedu gwa soko ama Musa, na gemwedu gwa soko ama Eliya." ⁵ Ighondo neweeghetie, ravaa irangu nerieru ravahendeya mpefo, na ravaa, wafuma rori ufuma ugilangu, yohanya, " Oyo ne mwanane monyoyanjwa nenoyanjiswa nayo. Moghembi mweso." ⁶ Anafunzi nare vatregheya asaa, vagwa gefudifudi navatreja ino. ⁷ Nahafu Yesu waja wavatrenya wahanya, "Emeki wala motratreje." ⁸ Naveso vahumbua metrwe awe gunto lakini vetrina moona montu ila Yesu imwene. ⁹ Ahendeka nare vosima ufuma omolema, Yesu wavatroma, wahanya, "Motrafunye ghabari amantu ayai mpaka Mwana wa Adamu neujuuka ufuma ugwaakui." ¹⁰ Anafunzi vakwe vamuweya, vahanya, " Nentuni anyohadea vohanay Eliya ujuja tranju? ¹¹ Yesu wavajibu wahanya, "Eliya ujie trutri naujusucha mantu ong'e. ¹² Lakini novaera nyenye, Eliya wadaha uja, lakini vetrinamanya. Hiya ayo, vamohendeye mantu neveseghetre veso. Nao ndio Mwana wa Adamu ginyaujughaswa umeghono awe." ¹³ Nahafu ndio anafunzi vakwe vamanya kwamba jaueghetriye uhusu ghabari yama Yohana monyofumpia. ¹⁴ Narevaghea umwironde wantu, montu umwedu agamoendea, waghoo maruu usonge akwe, na umwera, ¹⁵ "Bwana, umohoromie mwanane, gwa soko wahendeka nagefafa naughaseka ino. Gwa soko ighondo riingi ugugwa umongo au umaje. ¹⁶ Negamwetra uanafunzi vako, lakini vetrodaha omoforia. ¹⁷ Yesu wajibu wahanya, "Nyenye ufafo nemotrohuvea na nemwaruvekie, nejueghaa nanyee mpaka nanae? Nejughemeya nanyee mpaka nanae? Moetre gune nene afai." ¹⁸ Yesu agamokenea, na fefo wamofuma. Mobalanda agaforwa gufuma ighondo rase. ¹⁹ Nahafu anafunzi vamwendea Yesu gwa ugifihiya vamwera, "Nentuni gutrina daha omofofoa?" ²⁰ Yesu wavaera, " Gwa soko aihuvea ranyu rinyui. Trutri novaera, mwese mojuhendeka na imani nyui ginya punje aa mbeyu aaharadani, mojudaha uuera molema orui, fwaya ufuma afai nauende kukweye, naweso ujuhama nagujuhendeka gutri intu roemeka gune nyee. ²¹ (Ghwekeya: nkhan ya mostari wa 21 "Lakini, aina eyei aifeo etrodaheka ufuma, ila gwa marombi naudea ulia" etrigighetre unakala nejinja yaghangi). ²² Ighondo nekee vo Galilaya, Yesu wavaera anafunzi vakwe, "Mwana wa Adamu ujuhowa umeghono aantu. ²³ Navejumuragaha, na itiku ratatu ujuuka." Anafunzi vegahuzuneka ino. ²⁴ Naveso nare vaghea Kapenaumu, antu nevorunda kotri anusu sekeli venda gune Petro nauhanya, " Aha mwalimu wanyu ujurefa kotri anusu a sekeli?" ²⁵ Wahanya, "Hono" Ila Petro nare wakea mong'e anyumba, Yesu waeghetia vina Petro tranju nauhanya, " Ugughema ntuni Simon? Atremi vauremi, vofokea kotri au usuru ufuma gufe? Gwa anawe au gwa aghenyi? ²⁶ Naighondo Petro nareguhanya, " ufuma uguaghenyi" Yesu wavaera, oii anyotrawalewa waheywa uguurefi. ²⁷ Lakini gutrajo henda anyofunya usuru vetrende mahutie, enda ubahari, jughuttra ndoano, na uhoe samaki uyoo nehuijweya tranju. Newadaha urughua momo wakwe, ujuhanga hafo sekeli imwedu. Mehoe na uvafe anyosegha usuru gwa soko ane na gwa soko ako.

Chapter 18

¹ Ighondo resee anafunzi vaja gune Yesu na umwera, "Neanyu nemokuu uguutremi waugiunde?" ² Yesu wamwetrana mwana nemonyui, wamweka moghatre awe, ³ na wahanya, "Trutri novaera, nemwadea utubu nauhendeka ginya ang'inya nevanyui motrijudaha ukea uguutremi wama Mungu. ⁴ Oi montu negugisimia ginya ming'inya nemonyui, montu usuu nemokuu uguutremi wa ugiunde. ⁵ Namontu negumoghenyifia mong'inya gwa rina rane wampokea nane. ⁶ Lakini usuu negusacha umwedu moghatre anyui avai neveng'uvie uasi, ejuhendeka guja umontu uyui igwe nerikuu rosiera ratrunga ukingo akwe, na unyumugheywa moghatre aa bahari. ⁷ Ole uguuremi gwa soko aighondo ramwandio! gwa soko gutrii budi gwa ighondo rese ujuja, lakini ole gwakwe montu uyoo ighondo rese ijuja gwa soko akwe! ⁸ mwese moghono wako au moghoo wako newagusababisia ukwazeka, utrene naujughutre kwenge na vee. Negujika ino gwako ukea guufanga neutrikeri moghono au ugelema, kuliko ujughutruwa umotro waghae na ghae neukerimeghono ong'e au meghuu ako. ⁹ Mwese riho rako rekurwe, ureheye naurejughutre kwenge navee. Neguja ino gune vee newakea uguufanga na riho rako, kuliko ujughutruwa umotro na riho rako. ¹⁰ Ravii kwamba motrajo mosimia umwedu wavang'inya avai. Gwa soko novaera ugiunde guna malaika vawe matriku ong'e neverava usiu wama Bwana wane negugiunde. ¹¹ (Hendeka umakini: Nkhani neiigighetre ginya mostari wa 11, " Gwa soko mwana wa Adamu wajie uchoa ugee nenare gayaghae"etrina gighea unakala nenjinja yaghae). ¹² Moghema ntuni? Neahendeka montu uketi nkho ighana remwedu, na emwedu ayaghaa, ahaa ujuvareka avai tisini na tisa naende ufenja imwedu neayaghaa na? ¹³ Nanewadaha umuhanga, trutri novaera, ujumuyanja ukea avoo tisini natisa nareitina yaghaa. ¹⁴ Oioi, nti mafenji ama Tratra wanyu wagiunde kwamba umwedu waanyui avai ayaghae. ¹⁵ Nemwese monyadughu wako agukosee, enda, moaghee ihutie nerefo moghatre ako na mweso neeimwene. Nemwese wagughemba, ujuhendeka wamosucha monyadughu ako. ¹⁶ Ila nemwese atrijugughemba, mohoe monyadughu umwedu au vavere navee uhendeke wefo, gwa soko gwa metree ama sahidi nevavere au vatrtru moineno rodaha ugigheywa. ¹⁷ Na mwese wapuuzea ovaghemba, reere ikanisa intu erei, namwese warepuuzea na ikanisa, nave mwese umontu wa uremi namonyo sega ushuru. ¹⁸ Trutri novaera, intu gekeku nemorerutrea uguuremi na ugiunde rafungwa. na intu gekeku nemujurerughua uguuremi na ugiunde no rarughuwa. ¹⁹ Nakake novaera kwamba mwese guna antu vavere moghatre anyu nevagiyanja ugintu fulani uguuremi nevoreomba, resee Tratra wane wogiunde ujurehenda. ²⁰ Gwa soko vavere au vatrtru nevagirona itrambe remwe gwa rina rane, Nene nonemoghatre awe. ²¹ Kanke Petro waja na wamwera Yesu, "Bwana, nemara inga monyadughu wane newakosea nene nomosomehea? Hata mara i saba?" ²² Yesu wamwera, "Ntiguera mara saba, ila hata sabini mara saba. ²³ Gwa soko esee utremi wagiunde uginya utremi ugeja newaseghie uhenda ijaa ivaria ufuma gwa atromami vakwe. ²⁴ Narewandia umareha ivaria, motromwa umwedu waetrwa gune mweso nechua nare gumodai talanta ikumi elfu. ²⁵ Gwa soko nare atrikeyi injea orefa, mokuu wakwe agaragheya arinjwe, moghema wakwe na anakwe na mointu nare ukwetri, na adahe urefa. ²⁶ Oi motromwa agagwa, waghua maruu usonge akwe, neguhanya, 'Bwana, uhendeke naugheime na nee, na nejugurefa mointu.' ²⁷ Oi mokuu wa motromwa uso, gwa soko nare uketri horoma ino, agamorekea na agamosamehea ideni rakwe ²⁸ Lakini motromwa usuu agafuma nawamosambeya motromwa moyakwe, nare gumodai denari ighana remwedu. Agamuutra, nawamokaba ukingo, na wamwera, ' Ndefa eroo nenugudai.' ²⁹ Lakini motromwa moyakwe agagua na umoera ino, neguhanya, 'Uhendeke na ughemei nane, nanejugurefa.' ³⁰ Lakini motromwa wa mwandio agahitra. Hiya ayo, agaenda naumujughutra ugigereza, hadi ighondo neujumorefa ire negumodai. ³¹ Na narevaona atromwa ayakwe intu resee nerahendeka. Vetrinayanjiswa ino. Vegaenda navamwera mokuu wawe intu nerahendeka. ³² Nahafo mokuu wa motromwa usu agamwetrana, na wamwera, 'Veve motroma neumonyo henda nemave, janagusamehea veve na ideni rako rong'e gwa soko jawanyomba ino. ³³ Aha! Jautritakewe uhendeke na huruma na motromwa moyako na, ginya nene nenaguhromea veve? ³⁴ Bwana wakwe agaghefa nawavafa anyotesa hadi igghondo neujurefa ideni rong'e nenere gudaiwa. ³⁵ Naio ndio Tratra wane wa Giunde ginyaujuvahendea, mwese momontu wanyu ujumosomehea monyandughu wakwe ufuma unkoo anyu."

Chapter 19

¹ Ajiufuma ighondo nare Yesu wamareya ueghetia nghani isii, wafwaya Ugalilaya, na waenda mpaka umeembe aa Yudea usonge aa mongo wa Jordani. ² Irondo raantu ramosambeya, na wavaforia kuko. ³ Mafarisayo vamweendea, vamosoya, vamwera, "Aha ni guja montu umweka moghema gwa soko gekaku?" ⁴ Yesu wavasocha wahanya, "Motrina soma, kwamba mweso newavaumbie mwandio wavaumbie moghema na moghosia na?" ⁵ Nakanke wahanya, 'Gwa soko esee moghosia ujumoreka tratra wakwe na nyiuu wakwe na uhendeka irambe remwedu na moghema wakwe, navasaa nevavere vejuhendeka mwere umwedu?' ⁶ Ointivavere kanke, ila mwere umwedu. Basi, eroo newariunganisia Mungu, montu gekaku atrajogebaghua." ⁷ Vamwera, "Fanui ne soko Musa waguamuru gufunye hati aa talaka na umweka?" ⁸ Wavaera, "Gwa ughamu wanyu wankoo Musa nare wavaruhusu movareke aghema anyu, ila ufuma mwandio nare ntiui. ⁹ Novaera, kwamba montu neujumoreka moghema wakwe, neadeo hendeka gwa soko auzinzi, na nawamooghoa muuya, wazini. Na moghosia neujumooghoa moghema newarekiwe wazini." ¹⁰ Anafunzi vamwera Yesu, "Mwese ndio ginya ere gwa moghema na moghosia, ntikuja uoghoa." ¹¹ Lakini Yesu wavaera, "Tri kela montu ugudaha ufokea mafundisio hayai, ila ne gwaa avo neveruhusewe uyafokea. ¹² Gwa soko vefo matowashi nevafafiwe ufuma undaa yama yayiu wawe. Na guna matowashi nevahendiwe na antu. Na guna matowashi nevagihendie matowashi gwa soko aa utremi wa giunde. Montu negudaha uyafokea mafundisio ayai nayafokee." ¹³ Na waerewa ang'inya nevanyui ili adahe uvaekae meghono gunto nauomba, ila anafunzi vakwe vavaghefe. ¹⁴ Ila Yesu wahanya, "Varuhusuni ang'inya nevanyui, wala motra vaghiye uja gune nee, gwa soko utremi wogiunde ni wantu ginya veso. ¹⁵ Namweso waeka meghono gunto awe, na kisha wafwaya hafo. ¹⁶ Rava montu umwedu waja gune Yesu na uhanya, "Monyofundisia, ne ntu eke nerija nenodaha rehenda nehange ufanga wa ghae na ghae?" ¹⁷ Yesu wamwera, "Gwa soko eke ugumbweya nentu reke nerija? Wefo umwedu tu ne mwema, Lakini nemwse wasegha uhanganga ufanga, kwarea seria ama Mungu." ¹⁸ Montu usuu wamoweya, "Ni seria yafei?" Yesu wahanya, "Utrauraghe, utrazini, utrahembe, utrasodangie uegheghe, ¹⁹ vahesimu tratra vina yiuwako, na moyanje jirani wako ginya nkoo ako." ²⁰ Montu usuu wamwera, "Mantu asaa ong'e nayatii. Nkee neseghetre ntuni?" ²¹ Yesu wamwera, "Mwese useghetre uhendeka udahekie, enda, wendo rinjaa mantu ong'e neuyaketri, na uvafe atruki, na ujuhendeka uketri hazinaugiunde. Newadaha nausambeye." ²² Lakini mobalanda usuu nare watregheya asaa nare Yesu wamwera, agafwaya gwa huzuni, gwa soko nare uketri ughai ukuu nanguu. ²³ Yesu wavaeraa anafunzi vakwe, "Trutri novaera, negughamu gwa montu nemoghae ukea uguutremi wa giunde. ²⁴ Kanke novaera, trigughamu gwa ngamea ukereea ugaboyo ga sindano, kuliko gwa montu nemoghae ukea uguutremi wa giunde." ²⁵ Anafunzi navatregheya oi, vasangaa ino nuuhanya, "Newafe hafo neujuchowa?" ²⁶ Yesu wavarava nawahanya, "Gwa anadamu resee retrudaheka, lakini gune Mungu ong'e yodaheka." ²⁷ Nahafu Petro wamosucha wahanya, "Rava, gwareka ong'e nagwagusambeya veve. Nentu reke negujurehanga?" ²⁸ Yesu wavaera, "Trutri novaera, usuu neusambeya nene, uguufafo neufia ighondo Mwana wa Adamu newajoeghaa ugitrumbe rautremi ra uweru wayo, na nyee nomojueghaa umatrumba ikumi na avere autremi, uvahukumea makabila ikumi na avere a Israeli. ²⁹ Momontu afai newarekie nyumba, kaka, dada, tratra, yiu, ang'inya, au meghunda gwa soko arina rane, ujufokea mara ighana remwe na uridhi ufanga wa ghae na ghae. ³⁰ Lakini nevaingi nevamwandio fanui, vejuhendka vamwesio, na nevamwisio vejuhendeka va vamwandio.

Chapter 20

¹ Gwa soko utremi wagiunde ugikwetri namonya meghunda, newavetriye diu nauenda uvafa antu memo umoghunda wakwe wamezabibu. ² Narevaelewana na anyohenda mwemo dinari imwedu nevejufewa, agavatroma vaende umoghunda wakwe wa zabibu. ³ Agaenda kake nare akea masaa atratru naagaona anyohenda mwemo vauya veemekie bila mwemo ugieneo raisoko. ⁴ Wavaera, 'Nyenye no, endi umoghunda wamezabibu, na ntu gekeku nerehalale nejuvafa.' Naoi vaenda uhenda mwemo. ⁵ Waenda kake nejaakea masaa sita na kake masaa tisa, na agahenda oioi. ⁶ Kanke nejaaghea masaa ikumi na imwedu, agaenda nawavahanga antu vauya veemekie bila mwemo. Agavaera, 'nentuni mwemekie afai bila mwemo gwa itiku rong'e?' ⁷ Vamwera, gwa soko gutri momtu gekaku newagufie mwemo. Wavaera, 'Nanyee no endi umoghunda wa mezabibu.' ⁸ Ighondo raiyapende nareraghea, monya moghunda wamezabibu agamwera monyosimamea wakwe, 'Vaetrane anyohenda mwemo nauvarefe mosahara wawe, gwa uandia na wamwisio hadi wamwandio.' ⁹ Narevaja avoo nevafeviwe mwemo saa ikumi na imwedu, momontu agafokea dinari. ¹⁰ Nare vaja anyohendamwemo wamwandio, narevaira vejufokea hiya navauya, lakini vegafokea momontu dinari emwedu momontu. ¹¹ Neare vafokea marefo awe, vgamolalamekea monya mughunda. ¹² Vahanya, 'Avai anyohenda mwemo va mwisio vatromea isaa remwedu gutrofo uhenda mwema, lakini wavaighweya na see, sese gwa humbua mwegho itiku rong'e na ufa na momwe.' ¹³ Lakini monyamoghunda wasucha na wahanya gwa kela montu, 'Rafiki, ntinahenda intu nerive. Aha! gutrinagiyanyeya gunako gwa dinari emwedu?' ¹⁴ Fokea ero nerehalal ako na ufway. Ne uyanjo wane uvafa anyohenda mwemo avai nevaajirewa mwishoni sawa navee. ¹⁵ Aha! Tri guja uhenda eroo neneneresegethrena ughae wane? Nampa riho rako rina ovey gwa soko nenenemoja? ¹⁶ Uyi wompeo ugutrendka wa mwandio na mwandio uguhendeka wa mwisio' ¹⁷ Yesu narewanantea kwenda Yerusalemu, agavahoa anafunzi vakwe ikumi na mbele umpeo, na monjea wavaera, ¹⁸ "Rava guenda guinji Yerusalemu, na Mwana wa Adamu ujuhowa umeghono avakuu va makuhani na anyohadea. vejumuhukumea ikuya ¹⁹ na vejumofunya ugwaantu vauremi ilivemozihaki, vemoghwe na umosulubisia. Lakini itriku ra tatu ujuuka." ²⁰ Nayiu waana vama Zebedayo agaja gune Yesu na ana vakwe. Agaghua maruuu usonge akwe na umuomba intu ufuma gune mweso. ²¹ Ysu wavaera, "Useghetre ntuni?" Wamwera, "Amuru avai anane vavere veeghae, umwedu moghono wako wagelelo na umwedu moghono wagushoto uguutremi wako." ²² Lakini Yesu wasucha wahanya, "Utrimanyie ero negureomba. Aha! Ugudaha unyea gekombe nenenagenyea?" vamwera, "Gudaha." ²³ Wavaera, "Gekombe gane trutri mojugenyea. Lakini ueghaa moghono wane wagelelo na moghono wane wagemoho nti ijukumu rane uvafa, lakini ne gwa avoo nevadaha uandawa na Tratra wane." ²⁴ Anafunzi vauya ikhumi narevatregheya oii, vahuzunishwa ino na anyadughu vasaa nevavere. ²⁵ Lakini Yesu agavaetrana mweso nawavaera, "Momanyie kwamba anyotrawala vauremi vovatiisha, na akuu vawe vohenda mamolaka gunto awe. ²⁶ Lakini trahendekeoi gune nyee. Hiya ayo, montu gekeku neujusegha ahendeke mokuu moghatre anyu lazima ahendeke motrumisi wanyu. ²⁷ Na neujuhendeka wamwandio moghatre anyu lazima ahendeke motrumisi wanyu. ²⁸ Ginya Mwana wa Adamu atrina jaa utromekewa, ila utromeka, na ufunya ufanga wakwe uhendeka uchoi gwa antu nevaingi." ²⁹ Ighondo nevofuma Yeriko, mwirundo neukuu ugavasambeya. ³⁰ Na vegeona antu nevetriona veeghee umpeo ya njea. Narevatregheya Yesu ugukea, vegahumbua ndurii navahanya, "Bwana, Mwana wa Daudi, uguhoromie." ³¹ Lakini mwirundo wavaghefe, na uvaera khii. Hata oi, veso vaongeya sauti ino vahanya, "Bwana, Mwana wa Daudi, uguhoromie." ³² Nahafo Yesu agaemeka na agavaetrana nauwaweya, "Moseghetre nevahendee ntuni?" ³³ Vamwera, "Bwana miho itu eroghuwe." ³⁴ Basi Yesu, newautrwa na horoma, wayatrenya miho awe, mara oi, vafokea udaho wona na vamosambeya.

Chapter 21

¹ Yesu na anafunzi vakwe vaghea fife na Yerusalemu na vaenda mpaka Bethfage, umolema wamezeituni, na Yesu wavatroma anafunzi vavere, ² wavaera, "Endi ugejiji negeo usonge, na irambe remweddu mweijumuhanga ndoghwe etrungiwe hafo, na mwana wa ndoghwe irambe remweddu nayo. varoghweri namovaetre gune nene." ³ Neahendeka montu gekaku newavaera intu uhusu rasee, mujuhanya, Bwana uvaseghetre, na montu usuu itrambe remweddu ujuvaruhusu moje irambe remweddu nayo" ⁴ Intu erei regagighea ne ero nerahanyiywe ukerea gune muoni lazima retimizwe. Wamwera, ⁵ Vaere acha va Sayuni, rava, motremi wako ujie gune nyee, monyogisimia na neumonantie ndoghwe, na mwana wa ndoghwe nemoghoshia, mwana wa ndoghwe nemonyui. ⁶ Na anafunzi vafwaya mavahenda ginya Yesu wavaragheya. ⁷ Vameetra endoghwe na mwana wayo, na vaeka masaa awe gunto awe, na Yesu waeghaa hafo. ⁸ Vaingi umwirundo vegaeka masaa awe unjea, na vauya vegaunania masanja ufuma umetre nauyaeka ubabaa. ⁹ Mwirundo nare ugusonge ama Yesu na avoo nare vemosambeye vegaeghetia gwa rori, vahanya, "Hosana gwa mwana wa Daudi! Ne mobarikewa niujie gwa rina rama Bwana. Hosana gunto ino!" ¹⁰ Yesu narewaghea Yerusalemu, muji waong'e ugasituka nawahanya, " Oyoi neanyu? ¹¹ "Mwirundo wajibu, "Oii ne Yesu Muoni, ufuma Nazareti o Galilaya." ¹² Na Yesu wakea ugihekalu raa Mungu. wawajuncha antu vong'e nare vorinja naughua ugihekalu. Na agafenengua meza yaanyobadilisia hela na matrumbe aanyo rinja konde. ¹³ Wavaera, "Ehadewe, 'Nyumba ane ejuetranwa nyumba amarombi, lakini nyenye mwamehenda ifango ranyoheyeya." ¹⁴ Anyodeoona na antu nevetrudaha oenenda vamojea ugihekalu, namweso wavaforia. ¹⁵ Lakini akuu na makuhani naanyohadea nare vaona mantu nemakuu newayahenda, na nare vatregheya ang'iya voghua kelele ugihekalu na vohanya, "Hosana gune Mwana wa Daudi," vahangwa na ikuo. ¹⁶ Vamwera, "watregheya ero neruyanywa na antu avai?" Yesu wavaera, "Hono! Lakini motrina soya usoma, 'Ufuma umeomo aang'inya na ang'inya nevanyui nevonkaa mokerii ujaa neudahikie?" ¹⁷ Yesu wavareka na wenda unji aa muji moghatre aa Bethania na waraa kujjwe. ¹⁸ Ndiu nare usukie umojini, nare ukwetri njaa. ¹⁹ Agaona motini ugumpeo anjea. Wauhuveya, lakini atrinahanga intu gunto amotre usuu. Agauera, "Gutrahendeke na nghari kake gune vee." Na hafo motini usuu ugauma. ²⁰ Anafunzi nare vaona oi, vatreja navahanya, "Ahndeka urii motini wauma itrambe remweddu?" ²¹ Ysu wawasucha nawahanya, "Trutri novaera, mwese moketri uhuvei bila utreja, lakini mojuera molema urui, uhowe nawendo jughutruwa ubahari, na ejuhendeka. ²² Intu gekeku nemojureomba gwa sala, kunu mohuvie, mojufokea." ²³ Yesu nare waghea ugihekalu, akuu vama kuhani na anyampaa vaantu vamojea ighondo nare gufundisia na vamuweya, "Ne gwa mamolaka eke neguhenda mantu ayai? Na neanyu neugufie mamolaka ayai?" ²⁴ Yesu wawasucha nawahanya, "Nane nejuvaweya iswali remweddu . nemwese mwambwera, nane nonejuvaera negwa mamolaka eke nohenda mantu ayai. ²⁵ Ioywa rama Yohana- ugafuma gufe, ugiunde nampa gwa antu?" Vagiweya vesoo, nevhanya, neguhanya, wafumie ugiund, ujuguera, ne soko motrina muhuvea? ²⁶ Lakini negwahanya, wafumia gwa antu, `gugutreja mukutrano, gwa soko vong'e vemokengee Yohana ginya muoni." <sup>27</sup> Vamosucha Yesu navamwera, "Gutrune" Wavaera pia, "wala nne nontijuvaera negwa mamolaka eke nuhenda mantu ayai. <sup>28</sup> Lakini moghema ntuni? Montu neuketri ana vavere. Waenda uguumweddu nawamwera, `Mwanane, enda wendo hnda mwemo ugisamba ramezabibu ²⁹ reo. `Mwana wajibu nawahanya, ' ntinji, 'Lakini baadae waenda. <sup>30</sup> Na montu usuu waenda gwa mwana wa pele na uhanya intu erero. Mwana uyui wajibu nawahanya, `nenjii, tratra', lakini atrinaenda. ³¹ Wafei kati aana avai nevaveree newahendie matakwa ama tratra wakwe? Vahanya, "Mwana wa mwandio." Yesu wavaera, "Trutri novaera, anyokusanya ushuru na makahaba vejukea uguutremi wa Mungu kabla a nyee ukea. ³² Gwa soko Yohana agaja gune nyee gwanjea neeghokie, lakini motrina muhuvea, wakati anyokusanya ushuru na makahaba vegamuhuvea. Nanyee, naremwaona resee rohendeka, motrina daha utubu ili baadae momohuvie. ³³ Treghei wiraghei uuya. Nareguna montu, montu nare uketri eneo rikuu ra fang'e. Agafandea mezabibu, mehendeya ikitra, wahenda na ibele roghamea divai, wajenga na monara wawalinzi, na warekodisia gwa anyo rema zabibu. Nawaenda ong'e mbuya. ³⁴ Ighondo rovuna mzabibu nare rahuvea, agavatroma atromami vakei gwa akulima va mezabibu uhoa mezabibu akwe. ³⁵ Lakini akulema vavahoa atromami vakwe, vamoghoa umweddu, vamooragha mouya, na vamoghoa umweddu na magwe. ³⁶ Gwa ighondo riuya, momiliki wavatroma atromami vauya, nevaingi ino ukea avoo vawandio, lakini anyorema mezabibu vavarende oioi. ³⁷ Baada ahafo tratra usuu wamotroma mwana wakwe, wahanya, `Venjumohesimu mwanane." <sup>38</sup> Lakini akulema vamezabibu nare vamuona mobalanda usuu, vagiera, `Uyui ne morithi. Njii, gumuoraghe naguuhoe urithi." ³⁹ `Vamuhoa, vamojughutra ujii umoghunda na vamouragha. ⁴⁰ Aha monyamoghunda wa mezabibu newajuja, ujuvahendea ntuni anyorema mezabibu?" ⁴¹ Vamwera, "Ujuvafiraa antu nevina oveye ujea aughae ino, na ujurekodisia gwa anyorema vauya vamezabibu, antu nevejureva gwa soko aa mezabibu neajoveya." ⁴² Yesu wavaera, "Motrina soma gune guhadewe, 'Igwe nevarihitrie waashi rahendeka igwe nikuu ra mosingi. Ere refumie gune Bwana, na yoshangazi

umiho itru?" ⁴³ Oi novaera, Utremi wa Mungu ujuumbuwa ufuma gune nyee na ufewa itaifa nerojali nghari yayo. ⁴⁴ Montu gekeku nejugwa ugigwe erei ujuunanwa vifandevifande. Lakini gwa montu nerejumogwera, rejumosia." ⁴⁵ Akuu vama kuhani na mafarisayo narevatregheya wiraghei wakwe, vaona kwamba ueghetie uhusu veso. ⁴⁶ Lakini moighondo narewasegha ughora meghono gunto, nare veutreja mokutrano, gwa soko antu nare vegamorava ginya muoni.

Chapter 22

¹ Yesu agahanya nayo kanke gwa eraghea, wahanya, ² "Utremi wagiunde ugikwetri namotremi neoanda serehe amwanakwe. ³ Wavatroma atromami vakwe vendovaghenyifia avoo nare aghenyi va harusi, lakini vetrinaghea. ⁴ Motremi agavatroma atromami vauya, wahanya. "Vaerii vong'e neanyorekwa, Ravii, naadaa ,malewa.Njiku na adama vane nevegheenie vakikitrwa, na mantuy ong'e aghondeka, Njii userehe aharusi." ⁵ Lakini antu vetrina fuma ijaa ugireka rakwe. Antu vauya vaendie umeghunda awe, na vauya vegasuka usehemu yawe ya biasara. ⁶ Vauya vegaemeka vavauragha atromami va motremi. ⁷ Lakini motremi agahangwa na makuo. Watroma ijeshi rakwe, vavauragha anyouragha avoo na moji wawe vautreimea motro. ⁸ Wavaera atromami vakwe, "Harusi adaheka, lakini antu nareverekiwe vetrinaghondeka. ⁹ Endi umwirundo wa njea ne nkuu, vareki antu nevaingi ginya nyee modaha veje uharusi." ¹⁰ Atromami vegaenda ujea nenkuu vareka antu nevaingi nevavaune, nevaja na nevave. Oi ukumbi wa harusi ugaijua antu. ¹¹ Lakini motremi nare wakea uvarava aghenyi, agamoona montu umwdu nare atriyyetre isaa ra harusi! ¹² Motremi agamoweya, 'Monyadughu, wahanga uree ughea afai bila isaa ra harusi?' Na montu usuu atrina mosucha intu lolote. ¹³ Nahafo motremi wavaera atromami vakwe, "Motrungi montu uyui meghono na meghuu na momojughutre ujuu ukitri, kuko gune guna gereo na usia mino. ¹⁴ Gwa soko antu vangi veetranwa, lakini ateule nevakei." ¹⁵ Nahafo ndo Mafarisayo vafwaya na vafanga ginya vinju mokwatra Yesu unkhani yakwe moghonjo. ¹⁶ Vavatroma anafunzi vakwe na Maherode. Na vegamwera Yesu, "Mwalimu, gumanyie kwamba veve umontu wa truttre, na kwamba ugufundisia mantu aa Mungu utrutre. Utrojali nkhanu ya montu mouya na wala utroraghea uyanjo umontu. ¹⁷ Ugwere, ugughema ntuni? Aha, ni trutregeseria urefa kodi gune kaisari na ntiguja?" ¹⁸ Yesu nare wamanya ove wawe nawahanya, "Nentuni mosonyisia, nyenye anafiki? ¹⁹ Ndaghei hela neyotromeka urefa kotri." Nando vamoetrea dinari. ²⁰ Yesu wavaweya, "Sura na rina erei neama anyu?" ²¹ Vamojibu, "Vyama kaisari." Na Yesu wavaera, "Mofii kaisari neakwe na neama Mungu mofii Mungu." ²² Narevatregheya oii vasangaa.Nahafo vamoreka vafwaya. ²³ Itriku rese Masadukayo vegaja gune Yesu, avoonevohanya kwamba gutrii uchoi wakui. Vamoweya, ²⁴ nevohanya, "Mwalimu, Musa agahanya, Neahendeka montu wakuya atrina hanga ang'inya, monyadughu wakwe neamuhoe moghema usuu ili amohangeye mwana monyadughu wakwe newakue. ²⁵ Narevefo anyadughu vesaba. Wa mwandio agaoghoa naagakuya atrikwetri mwana. Wamurekea monyadughu akwe moghema. ²⁶ Na monyadughu usuu nawakuya bila uhanga mwana, na monya ndughu wagatratru, na ahendeka oi mpaka umonyadughu wasaba. ²⁷ Nare vahenda oi vong'e, moghema usuu namweso agakuya. ²⁸ Ufanui uguuchi waakui moghema usuu ujuhendeka wama anyu moghatre anyadughu vasaa ne vesaba? Gwa soko vong'e vegamuoghoa." ²⁹ Lakini Yesu agajibu wawavaera, "Mohenda hiya, gwa soko motrimanyie Maandeko wala nguu ya Mungu. ³⁰ Gwa soko uguuchoi, antu vetrooghoa wala uroghowa. Hiya ayo antu vehendeka ginya malaika kuko ugiunde. ³¹ Lakini uhusu iuchwa rakui, motrina wahi usoma eroo nare Mungu wahanyiye gune nyee, wahanya, ³² Nene ne Mungu wa Ibrahimu, Mungu wama Isaka, na Mungu wama Yakobo? Mungu nti Mungu waakui, ila ne Mungu wa antu nevafanga." ³³ Ighondo nare mwirundo watregheya asaa, vegayashangaa mafundisio akwe. ³⁴ Lakini Mafarisayo nare vatregheya kwamba Yesu wavakiya Masadukayo, vegagirunda veso vong'e. ³⁵ Umwedu wawe, nare mwana seria, agamoweya iswali romosoisia. ³⁶ "Mwalimu, ne amorii eke nenkuu ukea yong' useria?" ³⁷ Yesu wamojibu, "Lazima umuyan Bwana gwa nkoo ako ong'e, gwa mkoo ako ong'e, na gwa ihaa rako rong'e. ³⁸ Eyei ndio amurii nenkuu na ndio amwandio. ³⁹ Naapele igighwetre na iyei- Nelazima umoyanjwe monyadughu wako ginya ugiyanjetre veve. ⁴⁰ Seria yong'e na Aoni votegemea amuri iyii muna ivere." ⁴¹ Na Mafarisayo nare vakee vigirundie vong'e, Yesu agavaweya iswali. ⁴² Wahanya, "Aha!,Moghema ntuni gunto ama Kristo?Mweso ne mwana wama anyu?" Naveso vamosucha, "Ne mwana wa Daudi." ⁴³ Yesu wavajibu, "Ne gwa namna eke Daudi u Nkoo ugumwetrana Bwana, neguhanya, ⁴⁴ 'Bwana agamwera Bwana wane, "eghaa moghono wane wagegghosia, mpaka gune nejuvahenda avee vako veeghee fang'e aa meghuu ako."?" ⁴⁵ Mwese Daudi ugumwetrana Kristo "Bwana,"neuree ujuhendeka mwana wakwe?" ⁴⁶ Gutrii newadahie umosucha ughani kake, na gutrii newasoiye uweya iswali ino ufuma itriku resee naoedelea.

Chapter 23

¹ Ighondo nare rakea agaeghetria na mwirundo waantu na anafunzi vakwe. Wahanya, ² "Anyohadea na Mafarisayo veeghere itrumbi rama Musa. ³ Gwa hiyo intu nevavaera veseghetre movahendeye, hendi kunu movahungeya. Lakini motrajuegheya ntendo yawe, gwa soko veso vohanya mantu nevetroyahenda. ⁴ Trutri, veso votrunga meegho ne, iitro negughamu umehumbua, na hafo vovavaghecha antu umaagha awe. Lakini veso vetrosunta hata mwancha umahumbua. ⁵ Ntendo yawe yong'e, vohenda ili verawe na antu. Gwa soko veso voghempia masanduku awe na veongeya ukuu wa mapedo aa masaa awe. ⁶ Veso vegiyanjisia ueghaa sehemu yagegwae umaserehe na umatrumbi ahesima moghatre amasinagogi, ⁷ na usalimewa gwa hesima umaeneo omagureo, na uetranwa "Aliimu" na antu. ⁸ Lakini nyenye motriseghetrwe uetranwa "Alimu," Gwa soko moketri Mwalimu umwedu, na nyenye nyong'e nendughu. ⁹ Motramwetrane montu yeyote afai uguuremi kua tratra wanyu, gwa soko moketri Tratra umwedu tu, na mweso ugugiunde. ¹⁰ Wala motraje mojuetranwa 'alimu,' gwa soko moketri Mwalimu umwedu tu, yaani Kristo. ¹¹ Bali nemokuu gune nyee ujuhendeka motromami wanyu. ¹² Montu gekaku nejugihumbua ujusimia. Na montu nejuginyupia ujuhumbuwa. ¹³ Lakini ole wanyu anyohadea na Mafarisayo, anafiki! Movafungea antu nutremi wagiunde. Nanyee motrodaha ukea, na motrovaruhusu nvokea uhenda oi. ¹⁴ (Zigatea: Mostari wa 14 utrigighetre unakala yaghing. Baadhi aa nakala uguongeya mostari urui baada amostari wa 12. Mostari wa 14" Ole wanyu anyohadea na Mafarisayo anafiki! gwa soko movamia ajane"). ¹⁵ Ole wanyu Anyohadeana Mafarisayo, anafiki! muenda meembe aa bahari na uhenda montu umwedu ahuvie ayoo nemoyafundisia, na newahendeka ginya nyee, mohenda mara mbele mwana wa jehanamu ginya nyenye wayo mwere. ¹⁶ Ole wanyu anyotrongoa nemotrikengee, nyenye nemohanya,, montu gekeku negurafeya gwa ihekalu, ntigentu. Lakini neguafeya gwa dhahabu ya ihekalu, watrunga na geafo gakwe. ¹⁷ Hanye anyodea ona nemwafotru, rafei nerikuu ukea riuya, dhahabu au ihekalu neraekiwe wakifu dhahabu gune Mungu? ¹⁸ Na, montu neguafeya gwa madhabahu, trintu. Ila montu neguafeya gwa sadaka neegunto akwe, watrunga na geafeyo gakwe. ¹⁹ Hanyee antu nemotroona, rafei nirikuu ukea riuya, sadaka nampa madhabahu nechu yueka wakifu sadaka neyofunywa gune Mungu? ²⁰ Gwa hiyo, mweso neguafeya gwa madhabahu uguafeya gwa esee na gwa mantu ong'e neegunto hafo. ²¹ Namontu neguafeya gwa hekalu, uguafeya uguafeya gwa resee na gwa mweso negueghaa moghatre ayo. ²² Namontu neguafeya gwa iunde, uguafeya gwa itrumbi ra utremi ra Mungu na gwa mweso negueghaa gunto ayoo. ²³ Ole wanyu, anyohadea na Mafarisayo, anafiki! Gwa soko morefa zaka gwa bizali, monanana mochicha, lakini moreka mantu nemaitro aa seria-haki, rehema, na uhuvei. Lakini ayai moseghetrwe kua mwayahenda, na ntii uyareka mauya bila uyamareya. ²⁴ Nyee atrongereri nemotrikengee, nyenye nemochuja modudu monyui lakini momia ngamea! ²⁵ Ole wanyu, anyohadea na Mafarisayo, anafiki! Gwa soko mooya unji aa gekombe na sahani, lakini mong'e gujue dhulumana udea hendeka na geasi. ²⁶ Nyee Mafarisayo nemotriona, oii tranju mong'e aa kekombe na mong'e aa sahani, ili naufand wonjii nouhendere weru. ²⁷ Ole wanyu, anyohadea na Mafarisayo, anafiki! Gwa soko mogighetre na, makaburi neirie chokaa, nechu gwa unji yugighea enoneye, lakini mong'e igejue makufa aa akui na mointu nerichafu. ²⁸ Oioi, nanyee gwa unji mugighetre mwanya hakiusonge antu, lakini gwa mong'e moiue onafiki na udhalimu. ²⁹ Ole wanyu, anyohadea na Mafarisayo, anafiki! Gwa soko mojenga makaburi aa aoni na oyaremba makaburi anya haki. ³⁰ Nyenye mohanya, mwese nagudova matriku ama va tratravitrui, gwaho gutrinasiriki nayo uhunua saghami yaa aoni. ³¹ Gwa hiyo mogisuhudea nyenye aghonjo kwamba nyenye mwana vaavoo nevaughe aonii. ³² Nanyee moghodeya uijuya sehemu neestahili mahutie ama tratra wanyu. ³³ Nyee njogha, ana va vipiribao, gwa soko eke mojumekwepa hukumu wa jehanamu? ³⁴ Gwa hiyo, ravaa, novatroma gune nyee aoni, antu nevine hekima, na anyohadea. Vakei vawe mojuvauragha na uvasulubisha. Na vakei mojuvaghua mong'e amasinagogi anyu na uvajuncha ufuma motraa umwedu hadi motraa uuya. ³⁵ Mbesia nevii kwamba gunto anyu gujufuma saghami yong'e yaanya haki neyahunuwe uguuremi, uandia saghami ama Habili monya haki mfaka gwa saghami ama Zakaria mwana wama Barakia, nemwamoraghe moghatre aweru na madhabahu. ³⁶ Trutri, novaera, mantu ayai ong'e ejuhanga ufafo urui. ³⁷ Yerusalemu, Yerusalemu, veve neguvauragha aonina uvaghua magwe avoo nevotromwa gune vee! marambe anga nenovarunda anakoo vong'e ginya kuku neyoronda anayo fang'e aa mbaya yakwe, lakini utrina yanja! ³⁸ Rava, nyumba ako asagha ekire. ³⁹ Nane nuguera, Ufuma fanui na uendelea utrijunyona, mfaka neujusoma, "Wabarikewa uyoo neujie gwa rina rama Bwana."

Chapter 24

¹ Yesu agafuma ugihekalu nawafwaya. Anafunzi vakwe vegamosambuya navamuaghea manyumba aihekalu. ² Lakini agavasucha wavaera, "Aha, motriyakengee mantu ayai ong'e? Trutri novaera, kutrii igwe nerejusagha ugigwe riuya bila obomolewa." ³ Nare waeghaa omolema wa Mezaituni, anafunzi vakwe vegamoendea gwa faragha wahanya, "Gueree, mantu ayai ujuja nanae? Intu reke rejuhendeka wiraghei wojaa veve na wamwisio waureimi?" ⁴ Yesu agavasucha wahanya, "Hendeki momakini atrajuja montu avayaghaye. ⁵ Gwa soko vaingi vejuja gwa rina rane. Vējuahanya, 'Nene ndio ne Kristo', na vejuvayaghaya vaingi. ⁶ Mojutregheya vetra na habari ya vetra. Ravii motrajuhendeka na utreja, gwa soko mantu ayai itrikwetri budi uja; lakini ighondo ramwisio rejuhendeka rekee. ⁷ Gwa soko itaifa rejuemeka gunto aitaifa riuya, na utremi gunto autremi. Gujuhendeka nanjaa na matetemeko afang'e usehemu sia na sia. ⁸ Lakini mantu ayai ne mwandio tu waovai wagirungua. ⁹ Nahafo ndio vejuvafuma gwa soko amaghasoko na uvauragha. Mojukiwa na uremi gwa soko arina rane. ¹⁰ Nahafo ndio nevaingi vejughwangukwa na uvahitra na vejugihora veso gwa veso. ¹¹ Aoni vaingi vauegheghe vejuja navejuvaghonga antu nevaingi. ¹² 12 Gwa soko mavee ijuhendeka maingi, uyanjo wantu ujuriuka. ¹³ Lakini montu neujughemeya mpaka mwisio, ujuchowa. ¹⁴ Ughani wa utremi ujutranantwa uremi wong'e ginya isudangio gwa mataifa ong'e. Na hafo ndio mwisio ujughea. ¹⁵ Gwa hiyo, nemwajuona ijukizo naovee, nerahanyiywe na Danieli raemeka sehemu nnjeru[montu negusoma na amanye], ¹⁶ nahafo nevo Yuda vedue vende omelema. ¹⁷ Na uyoo newegunto aipaa ra nyumba atradah usima fang'e ahoe intu gekeku ufuma unyumba akwe, ¹⁸ nauyoo negumoghunda atradahe uenda uhoa isaa rakwe. ¹⁹ Lakini ole wawe nevehendeka na mwana nanevejuochaa matriku asaa! ²⁰ Ombi kwamba udua gwanyu gutrahendeka matriku apefo, wala itiku ra sabato. ²¹ Gwa soko gujuhendeka na dhiki nenkuu, nech uetrinawahi uhendeka inaumbwa uremi mpaka ighondo irei, na wala itrijuhendeka kake. ²² Mwese matriku asaa itrina nyumpwa, gutrii nare guokoka. Lakini gwa soko ateule, matriku asaa ijunyupwa. ²³ Naneahendeka montu gekeku ujuvaera 'Rava, Kristo weafai! au, 'Kristo wekuko' motraamini nkhanisi. ²⁴ Gwa soko Makristo auegheghe na aoni vaugheghe vejuja nauaghea isara nenkuu na mantu oshangaza, gwa ikusudi rovayaghaya, mwese yodaheka hatra anyohwanwa. ²⁵ Ravii, novaadaa nekee mantu ayi ikee etrina gighea. ²⁶ Gwa hiyo, nevahendeka vejuvaera, "Kristo ugugijangwa,' motraende kuko ugijangwa. Au, 'Ravii, wemong'e anyumba,' motraamini ikhani isii. ²⁷ Ginya radi neyumwkea ufuma ukeya naeria mpaka umwei, ndio ginya ejuhendeka ijaa ra Mwana wa Adamu. ²⁸ Gune eree nyamafu, kuko ndio gune vegirunda tai. ²⁹ Lakini baada aa dhiki nekuu aitiku eroo, Yovaa rejutrendewa wiru, mweri utrijufunya weru wakwe, njotra ijugwa ufuma ugiunde, na nguu yagiunde njugihingisia. ³⁰ Nahafo ndio ishara aa Mwana wa Adamu ijugighea gunto, na makibala ong'e auremi ijuomboleza. Vejumuona Mwana wa Adamu neujuie moghatre amalangu aa anga gwa nguu na weru nekuu. ³¹ Ujuvatroma malaika vakwe gwa rori nekuu watarumbeta, na vso vejubarunda itrambe remwedu na anyohwanwa vakwe ufuma sehemu nne ya uremi, ufuma mwisio umwedu wauremi na mpaka uuya. ³² Gifundisi isomo ukerea motre wa motini. Ne isanja ratreghetra tu, mwamanyu tu chue gahuvea. ³³ Na no, nemwajuona mantu ayai ong'e, moseghetrwe momanye kwamba wahuvea, fife na molango. ³⁴ Trutri novaera, ufafo uroi utrijukea, hadi mantu ayai ong'e nejuhendeka akea. ³⁵ Mbingu na ng'ee ijukea, lakini nkhanisi yane itrijukea kamwe. ³⁶ Lakini uhusu itiku eroo na isaa gutrii montu neumanyie, hatra malaika wogiunde, wala Mwana, ila Tratra mweso imwene. ³⁷ Ginya nare ahendekie matriku ama Nuhu, ndio ginya ejuhendeka ijaa ra Mwana wa Adamu. ³⁸ Gwa soko umatriku asaa naree gharika ikee etrina jaa antu nare volia naunyua, nareveoghoa nauoghowa mpaka itiku nare Nuhu ujukea usafina, ³⁹ na vetrinamanyaa itu rorote mpaka itiku ra gharika nareaja na uvahoreya vong'e- ndio ginya ijuhendeka uja Mwana wa Adamu. ⁴⁰ Ndio hafo antu vavere vejuhendeka vomughunda- umwed ujuhowa, na umwed uwarekwa unyuma. ⁴¹ Aghema vavere vejuhendeka vosia vong'e- umwed ujuhowa, na umwed uwarekwa. ⁴² Gwa hiyo, hendeki mwemiho gwa soko motrimanyie itiku reke neujie Bwana wanyu. ⁴³ Lakini momanye vii, neahendeka tratra monyanyumba umanyie neighondo reke ujie mohembi, ja ujudovaa ighondo rong'e atrayanje nyumba akwe ebomolewe. ⁴⁴ Gwahiyo, pia eseghetrwe mohendeka tayare, gwa soko Mwana wa Adamu ujie ighondo nenyee motrone. ⁴⁵ Oi neanyu nemwaminifu, motromwa neuketri ihaa, nech bwana wakwe umofie madaraka gunto aantu nevonyumba akwe, ili avafe malewa gwa ighondo nerija? ⁴⁶ Wabarikewa motromami usuu, nech tratra wakwe ujumuhanga uguhenda oi newaja. ⁴⁷ Trutri novaera bwana ujumuika gunto amointu nerakwe. ⁴⁸ Lakini mwese motromwa movee wahanya unkoo akwe, 'Bwana wane watrinya,' ⁴⁹ na wandia uvaghua atrumisi vakwe, walia naughaa ntue, ⁵⁰ Bwana wa motromwa usuu ujie itiku neatrune, na usaa neatrimeune. ⁵¹ Bwana wakwe ujumotrema mafaja avere na umueka na anafiki, nech kuko guna irea na usia mino.

Chapter 25

¹ Nahafo ndio utremi wagiunde ujugighweywa na anawali ikhumi nevahorie tra a yawe nauenda umofokea bwana harusi. ² Vatrano vawe nare agheu na vauya vina ihaa. ³ Anawali vatrano neagheu vahoa tra a yawe, vetrina hoa makutra. ⁴ Ila anawali avoo nevina ihaa vahoa makutra na tra a yawe. ⁵ Ighondo ne bwana harusi watrinya ughea, vong'e vegaraa. ⁶ Lakini utriku wakitrui ino gwa hendeka guna mwano, 'Ravaa, bwana harusi! Fumi unji mwendo moghenyifia.' ⁷ Nahafo ndio anawali vong'ee vauka nauchaa tra a yawe. ⁸ Agheu avoo vgavaera anyamahaa, 'Mogufe makutra kidogo soko tra a itru yarima.' ⁹ Lakini anyamahaa vavasucha vahanya, 'Gwa soko etrogudaha sese na nyee, hiya ayo endi gwa anyorija mwendo ghua gwa soko anyu.' ¹⁰ Ighondo nevaenda kuko ughua, Bwana harusi nowaghea, na vong'e vegaenda uguukumbi waserehe aa harusi, na molango ugarutrewa. ¹¹ Muda nare waenda naanawali avoo vauya vaja vawe, 'Bwana, bwana, gurughwere.' ¹² Lakini agasucha nawahanya, 'Trutri novaera, Nene ntivamanyie.' ¹³ Gwa hiyo ravii, gwa soko motrimanyie itiku wala saa. ¹⁴ Gwa soko neginya montu nejawasegha uhenda mohenjo woenda ung'ee mbuya. Agavaetrana atromwa vakwe na uvafa ughae wakwe. ¹⁵ Umwedu agamofa talanta itrano, mouya wamofa ivere, na uyoo muuya agamofa emwedu. Momontu agafokea gwa ughweya na nguu yakwe, na montu usuu agahenda mohenjo wafwaya. ¹⁶ Rui ino uyoo nare wafokea talanta itrano wenda iekaa, na ufafisia mbuya itrano. ¹⁷ Nauyo nare wahoa talanta ivere, agafafisia mbuya ivere. ¹⁸ Lakini uyo newahorie emwedu, wendie, wamekureya ighombo ufang'e, na umefiha hela ama bwana wakwe. ¹⁹ Nare rakea ighondo rikuu, bwana waatromwa vasaa akasuka nawaghua mahesabu nayo. ²⁰ Motromwa uyoo nare wafiwe talanta itrano wajie nawaetra talanta mbuya itrano, wahanya, 'Bwana, wampie talanta itrano. Rava, nahanga talanta mbuya itrano.' ²¹ Bwana wakwe agamwera, 'Hongera, motromwa nemuja na mwaminifu! Wahendeka umwaminifu gwa mantu manyui. Najugufa madaraka umantu nemaingi. Kea uguuyanjo wama bwana wako.' ²² Motromwa newafokee talanta ivere waja nawahanya, 'Bwana, wampie talanta ivere. Ravaa, nahanga talanta mbuya ivere,' ²³ Bwana wakwe agamwera, 'hongera, motromwa nemuja na mwaminifu! Wahendeka umwaminifu gwa mantu makei. Nejugufa nguu gunto amantu ne maingi. Kea uguuyanjo wama bwana wako.' ²⁴ Baadae motromwa newafokee talanta emwedu wajie nawahanya, 'Bwana, nemanyie veve umontu nemoghae. Uguhoa afoo negutrina fandewa, na uguvuna afoo neutrina sia.' ²⁵ Nene natrejie, naendie umefiha talanta ako ugirongo. Ravaa, neketri eyoo neako.' ²⁶ Lakini bwana wakwe agamosucha nawamwera, 'Veve motromwa motrotro na movee, newamanya kwamba nohoa gune ntifandie na novuna gune tisia.' ²⁷ Gwa hiyo nareetakewe uvafe antu va benki hela ane, na ighondo rosuka nene nanejumeyoa esee na faida ayo. ²⁸ Gwa hiyo moheyeyi talanta esee namomofe uyoo neuketri talanta ikhumi. ²⁹ Kela montu neuketri, ujuongeywa ino- na hatra gwa uogeywa ino. Lakini gwa uyoo neatriketri itu hatra reseeneuketri ujuheyeywa. ³⁰ Mojughutri unji motromwa usuu neatrifaire, gune gujuhendeka na gere o na usia mino.' ³¹ Ighondo ne Mwana wa Adamu ujie gwa weru wakwe, na malaika vong'e irambe remwe nayo, na hafo ndio ujugghaa ugutrumbe rakwe ra uweru. ³² Uremi wong'e ujugirunda usonge akwe, namweso ujuvabaghua antu, ginya modemi negubaghua mburi na nkho. ³³ Ujuekaa nkho moghono wakwe wagulelo, ila mburi ujuvaeka moghono wagemoho. ³⁴ Nahafo motremi ujuvaera avoonevemoghono wagelelo, 'Njii, nemwabarikiwe na Tratra wane, mourithi utremi nemwaandalewa ngwa soko anyu gufuma ighondo rahendwa uremi.' ³⁵ Gwa soko nare ninanjaa mwampie malewa; Narenemoghenyi mwaghenyifiye; ³⁶ Nare ntina masaa, mwampie masaa; Nare nmoremu na mwantunzie; Narenetrungwe lakini mwajie.' ³⁷ Nahafo anyohaki vejumojibu navamwera, 'Bwana, nanae negwaguune nenare winanjaa, nagwagulesia? Au wina nywetra na gwagufa maje? ³⁸ Na nanae gwa guune nare umoghenyi, na gwagughenyifia? au nutriketri masaana see gwaguyecha masaa? ³⁹ Na nanae gwa guune neumoremu, au neumotrungwa, na gwagujee? ⁴⁰ Na motremi ujuvajibu nauvaera, 'Trutri novaera, nemwarehendie afai gwa monyadughu wane nemonyui, mwantendee nene.' ⁴¹ Nahafo ndio ujuvaera avoo nevomoghono wagemoho, 'Fwaa gune ne, nemwalaanewe, endi umotrowaghae na ghae newaadaalewa gwa soko ama setrani na mamplaka akwe, ⁴² gwa soko nare ninanjaa motrina mpaa malewa; nare ninanywetra lakini motrina mpaa maje; ⁴³ Narenemoghenyi lakini motrinaghenyifia; nentriyetre masaa lakini motrina yecha masaa; nenemoremu na nenogefungo, lakini montinantunza.' ⁴⁴ Na veso vejumosucha navahanya, 'Bwana, nanae negwaguune neuketri njaa, au unanywetra, au umoghenyi, au neweghonde, au neumormu, au neumotrungwa, na giutrinaguhendea asaa ong'e? ⁴⁵ Naujuvasucha nauhanya, Trutri novaera, eroo neumotrina rehenda moghatre anyui avai, motrina ntendee nene.' ⁴⁶ Avai vejuenda uadhabu aghae na ghae ila anyahaki uguufanga wa ghae na ghare."

Chapter 26

¹ Igondo nare Yesu wadaha uvaera nkhanisii, agavaera anafunzi vakwe, ² "Momanyie kwamba baada amatrifu avere gujuhendeka na iumbe ra poasaka, na mwana wa Adamu ujufunyuwa ili asulubewe." ³ Baadae akuu va makuhani na anyampaa va antu veagatrana umukutranu wa Kuhani ne Mokuu, nare guetranwa Kayafa. ⁴ Gwa itrambe remwedu vafangie njama omokatra Yesu gwa ugifiheya na umuuragha. ⁵ Gwa soko nare vahanyie, "etrahendeki ighondo rasinkhunkuu, ili etrajuhendeka vetra moghatre aantu." ⁶ Ighondo nare Yesu ugu Bethania unyumba ama Simoni mokoma, ⁷ ighondo nare uginyoshie umeza, moghema umwedu waja gune mweso nare uguumbea mokoba wa alabasta nare eketri makutra adhamani nankuu, na naagayayunua ugitre rakwe. ⁸ Lakini anafunzi vakwe nare vaona intu erei, vegakiwa navahanya, "Ntuni soko ahasara eyei?" ⁹ Ayai nare yudaheka urinjwa hela nankuu naufewa atruki." ¹⁰ Ila Yesu, nechuu nare umanyie erei, agavaera, "Nentuni momosumbua moghema uyui? gwa soko wahenda intu rija gune nee." ¹¹ Atruki movaketri matriku ong'e, lakini motrijuhendeka nane matriku ong'e. ¹² Gwa soko nejawayahunua makutra ayai gune nene, wahendie oi gwa soko amazishi ane. ¹³ Trutriti novaera, gekaku ukhany urui nejutranantwa uguuremi wong'e, ntu newahenda moghema uyui, gujuhendeka gehanywa gwa soko kumbukumbu." ¹⁴ Nahafu umwedu wa avoo ikumi na vavere, nareguetranwa Yuda Iskariote, agaenda gwa akuu vama kuhani ¹⁵ na uhanya, "Mojumpa ntuni nenamosaliti?" Vamofimeya Yuda mafaja selasini ya hela. ¹⁶ Ufuma ighondo rese agafenja nafasi omosaliti. ¹⁷ Atra itiku ramwandio ra mekate neetihendewe chachu, anafunzi vegamwendea Yesu nauhanya, "Gufi gune useghetre neguhendeye malewa ulie gwa soko aa pasaka?" ¹⁸ Wavaera, "Endi omojini gune montu fulani namomwere, Mwalimu uguhanya, "Muda wane wahuvea. Nejumetimiza Pasaka irambe remwedu na anafunzi vane unyumba ako." ¹⁹ Anafunzi vegahenda oii ginya nare vaerwa, na vegaandaa malewa aa Pasaka. ²⁰ Nareaghea iampende, agaeghaa naulia malewa na anafunzi vakwe ikhumi na vavere. ²¹ Narevolia malewa, agahanya, "Trutriti novaera kwamba guna montu ujug'itra." ²² Vegahuzuneka ino, na momontu agaandia umuweya, "Aha, trutriti ntinene, Bwana?" ²³ Wavasucha, "Uyoo negusineya ntonge akwe itrambe remwedu nanee ugibakurii ndio nejuig'itra." ²⁴ Mwana wa Adamu ujufwaya, ginya nare ehadewe. Lakini ol wakwe montu nejumohitra Mwana wa Adamu! Gwaho nreguja mweso montu usuu atrinafawa." ²⁵ Yuda, nechuu nareujumosaliti wahanya, "Aha!, Ne nene Rabi?" Yesu wamwera, "Wahanya intu erei veve moghonjo." ²⁶ Nare volia malewa, Yesu agauhoa mokate, waubariki, na uunania. Wavafa anafunzi vakwe wahanya, "Hoi, molie. Oyui ne mwalimu wane." ²⁷ Waha geghombe nawafunya asii, wavafa nawahanya, "Nyui nyong'e gwa erei." ²⁸ Gwa soko eyei ne saghami aiaghano rane, neyuhunuwa gwa soko avaingi gwa mosamaha wamahutie. ²⁹ Lakini novaera, ntijunyua kake ngharii ya mozabibu uruo, mfaka itiku eroo nenejunywa engee nanyee uguutremi wama Tratra wane." ³⁰ Nare vadaha uemba wembo, vgafuma vaenda u Molema wa Mezaituni. ³¹ Na hafu Yesu agavaera, "Utriku urui nyenye nyong'e mojughwangukwa gwa soko ane, gwa soko ehadewe, Nejumugwa monyodema na nkhuo neyomwirundo ijuvaghata. ³² Lakini baada uuka gwane, nejuvatrongea uenda Galilaya." ³³ Lakini Petro agavaera, "Hata kama vong'e vejuguhitra gwa soko amantu nejuguhanga, nene ntijuguhitra." ³⁴ Yesu wajibu, "trutriti nuguera, utriku urui nekee njololo etrina rea, ujug'itra mara tatu." ³⁵ Petro wamwera, "hata kama janane nakuya gunako, ntijuguhitra." Na anafunzi vauya wahanya ui vong'e. ³⁶ Baadae Yesu agaenda nayo gneguetranwa Gethsemane na agavaera anafunzi vakwe, "Eghai afai ighondo nenuenda kuko gwa soko oromba." ³⁷ Wamohoa Petro na ana vavere va Zebedayona wandia uhuzuneka na usononeka. ³⁸ Na wavaera, "Nkoo ane inahuzuni nkuu ino, hatra geasi gokuya. Saghi afai na modove itrambe remwe nane." ³⁹ Waenda usonge gunyui, wagwa nagekua, na uomba. Wahanya, "Tratra wane, mwese yudaheka, gekombe egei genyepuke. Etrahendeki ginya neseghetre nene, ila ginya useghetre veve." ⁴⁰ Waenda gune anafunzi javeere nawavahanga vere, na wamwera Petro, "Nentuni motrina daha ukesha nane hatra gwa isaa remwedu?" ⁴¹ Keshii muombe ili motrajukea umajaribu. Nkoo eradhi, lakini mwere ne dhaifu." ⁴² Waenda mara apele nawaomba, wahanya, "Tratra wane, mwese intu erei retru daheka uhitreka na nelazima negenyue gkombe gei, mafenji ako edaheke." ⁴³ Wasuka kake nawavahanga kee vere rua, gwa soko miho awe nare maitro. ⁴⁴ Nawavareka kake wafwaya. Waomba mara atatu neguhanya nkhanisii iyyi. ⁴⁵ Baadae Yesu agavaendea anafunzi vakwe na wavaera, "Kee moree tu naugiroisia? Ravii, saa ahuvea, na Mwana wa Adamu uguhitra umeghono anyamahutie." ⁴⁶ Okii, gufwaye. Rava, uyoo negung'itra wahuvea." ⁴⁷ Ighondo nare ke wegheetriye, Yuda umwedu kati awe ikhu, mi na vavere. waghea. Mwirundo ukuu ugaghea na akuu vama kuhani na anyampaa vaantu. Vegaja na mafene na mafanga. ⁴⁸ Kake montu nareukusodie umosaliti Yesu nare wavafie iraghea, wahanya, "Uyoo nenejumotromia, ndio mweso. Momokwatre." ⁴⁹ Mara eyeyo na agaja gune Yesu na wahanya, "Salamu, Mwalimu!" Na wamotromia. ⁵⁰ Yesu wamwera, "Rafiki, rehende ero newarejea." Nandio vaja, na umoghorea meghono Yesu, na umokwatra. ⁵¹ Ravaa, montu umwedu nare vina Yesu, wajiughora moghono wakwe, waheya ifanga rakwe, na wamoghua motrumisi wama kuhani nemokuu, na wamotrema getrue gakwe. ⁵² Na hafu Yesu

wamwera, sucha ifanga rako gune warehorea, gwa soko vonge nevotromea ifanga vejuagamizwa gwa ifanga.⁵³ Mwira tudaha umwetrana Tratra wane, namweso atromie majeshi nevaingi ino ukea ikhumi navavere va malaika?⁵⁴ Lakini nurii mahada jayudaha ughondeywa, vii ndio ginya eseghetrwe uhendeka?"⁵⁵ Ighondo rasee Yesu wauera mwirundo, "Aha! Mwaja na mafanga na mafene ukwatra ginya nemohembi? Moitriku nare nueghaa ugihekalu naufundisia, na motrinakwatra!"⁵⁶ Lakini ayai ong' ahendeka ili nkhani aonii idahe ughondeka." Nahafo ndio anafunzi vakwe vamoreka vadua.⁵⁷ Avo nevamokwatrie Yesu vamotroa gune Kayafa, Kuhani ne Mokuu, gune anyo hadea na anyampaa narevigirundie vong'e.⁵⁸ Lakini Ptro agamosambeya gwa nyuma mpaka uguukumbi wama Kuhani ne Mokuu. Agakea monye na waeghaa itrambe remwedu na anyolinda ili aone intu neruendelea.⁵⁹ Basi akuu vama kuhani na Baraza rong'e nare vofenja usahidi waugheghe gune Yesu, ili vedahe umuuragha.⁶⁰ Ingawa nare vagigheire mashahindi vaingi ino, Lakini vetrina hanga soko yoyote. Lakini baadae mashahidi vavere vagighea usonge⁶¹ na vahanya, "Montu uyuinare wahanyie, " Nodaha ureunania ihekalu ramungu naurejenga kake matriku atratru."⁶² Kuhani ne Mokuu agaemeka wamuweya, "Otridaha usucha? Avai vogusuhudea ntuni gunto ako?"⁶³ Lakini Yesu atrina ighetria. Kuhani ne Mokuu wamweraa, "Ginya Mungu guishi, nuguamuru uguere, mwese veve we Kristo, Mwana wa Mungu."⁶⁴ Yesu wasucha, "Veve wayo wahanya intu resee. Lakini nuguera, gufuma fanui ujumuona Mwana wa Adamu weghee moghono wagelelo newina Nguu, na neujuja umalangu agiunde."⁶⁵ Na hafo Kuhani ne Mkuu waghafoa masaa akwe wahanya, "Wakufuru! Aha, guseghetre usahidi uuya wantuni? Ravaa, mwatregheya negukufuru."⁶⁶ Aha! Mowaza ntuni? Vamojibu vahanya, "Ufaire ikuya."⁶⁷ Navamotriera matre uguusiu na vamoghua ngumi, na umughua makofi gwa meghono awe,⁶⁸ na vahanya, "Gutabirie, veve Kristo. Neanyu newagughua?"⁶⁹ Ighondoo rasee Petro nare weghee unji uguukumbi, na motrumisi wageghema waenda wamwera, "Veve nanremwina Yesu wa Galilaya."⁷⁰ Lakini agahitra usonge awe vong'e, wahanya, Ntimanyie ntu negurehanya."⁷¹ Narewenda uilango ronjii, motrumisi muuya wageghema nowenda wamwera nare vefoo hafo, "Montu uyuino nare vina Yesu wa Nazareti."⁷² Wahitra kake gwa geafeyo, "Nene ntimomanyie montu uyui."⁷³ Ighondo rekufei baadae, avoo nare vemekie fife nayo, waenda naughetria vina Petro, "Trutri venoumwedu wawe, gwa soko hatra ieghetria rako yogigheya."⁷⁴ Nahafo ndio wandia ulaani na uafeya, "Nene ntimomanyie montu uyui," na mara esee njololo area.⁷⁵ Petro agakumbukwa nkhanu newaeriwe na Yesu, "Ne nkee njololo itrinarea ujuang'itra mara itratru."

Chapter 27

¹ Ighondo radiu nare raghea, akuu vong'e vama kuhani na anyampaa vaantu vafanga njama gunto ama Yesu ili vemouraghe. ² Vamotrunga, vamotrongereria, na navamogheya gune Liwali Pilato. ³ Nahafo Yuda, nare wamosaliti, nare waona Yesu wadaha uhukumewa, agajutea na wasucha ifande selasini ya hela gwa anyampaa na akuu vama kuhani, ⁴ na wahanya, "Nahenda mahutie gwaumesaliti saghami neetriketri hatia." Lakini vasucha, "Ehusu ntuni gune sese? Yarave asa veve moghonjo." ⁵ Na waighumea ifande isii ya hela ugihekalu, na wafwaya nawaenda uginyomia mweso moghonjo. ⁶ Mokuu waihekalu agahoa ifande isii ya hela nawahanya, "Nti halali umeeke hela eyei uhazina, gwa soko ne gharama aa saghami." ⁷ Vegagiseya vong'e na vaenda ughua moghunda ramonyumba rozika aghenyi. ⁸ Gwa soko eyei moghunda usuu wahendeka uguetranwa, "Moghunda wa saghami" mpaka reo eyei. ⁹ Na ukhani uroo nare wahenyiye na muoni Yewremia ratimea, uhanya, "Vahorie ifande selaseni y a hela, gharama nare afangiwe na antu va Israeli gwa soko akwe, ¹⁰ na vatromie gwa moghunda wamonyumba, ginya Bwana nare wampie maelekezo." ¹¹ Yesu agaemeka usonge ama liwali, na liwali wamoweya, "Aha! Veve umotremi wa Wayahudi?" Yesu wamosucha, "Veve uguhanya uui." ¹² Ighondo nare wasitrakwa na akuu va makuhanu na anyampaa, atrina sucha intu. ¹³ Na Pilato agamwera, Utrina yatregheya masitraka ako gekaku gunto ako?" ¹⁴ Lakini atrina mosucha hatra ukhani umwedu, oii liwali agaijuwa na moshangao. ¹⁵ Nare yujadesturi ama liwali umoroghwea motrungwa umwedu neguhanwa na mwirundo. ¹⁶ Ighondo rasee narevekwetri motrungwa nemoura matre rina rakwe Barnaba. ¹⁷ Oii nare vegirundie vong'e, Pilato gavaweya, "Neanyu moseghetre gumuroghwere gwa soko anyu?" Baraba au Yesu neguetranwa Kristo?" ¹⁸ Gwa soko nare wamanya gwamokwatra gwa soko aa chuki. ¹⁹ Ighondo nare ugueghaa ugitrumbe rahukumu, moghema wakwe wamotromea ukhani wahanya, "Utrahende intu lolote gwa montu usuu neatriketri hatia. Soko naghaseka ino reo undotri gwa soko akw." ²⁰ Nahafo ndio akuu vama kuhani na anyampaa vavashawishi mwerundo vemuombe Baraba, na Yesu auraghwe. ²¹ Liwali wavaweya, "Newafe moghatre avai nevavere moseghetre nemurekee aje gune nyee?" Vegahanya, "Baraba." ²² Pilato wavaera, "Nemtrendee ntuni Yesu neguetranwa Kristo?" Vong'e vahanya, "Mosulubishi." ²³ Na mweso wahanya, "Nentuni ihutie reke wahenda?" Lakini vaongeya rorii hadi gunto inoo, "Mosulubisie." ²⁴ Oii nare Pilato waona atrodaha utrenda intu lolote, lakini hiya ayoo fujoo nare yandio uhendeka, agahoa maje nawanawa usonge amwirundo, nawahanya, "Nene ntikwetri hatia gunto aa saghamiamontu uyui neatriketri hatia. Yaravii ayai nyenye aghonjo." ²⁵ Antu vong'e vahanya, "Saghami akwe ehendeka gunto itru na ang'inya vitru." ²⁶ Nawamoroghwea Baraba gune veso, lakini wamoghoa maghotria Yesu na uvafa veso vendo mosulubisia. ²⁷ Na vamosikae vama liwali vamohoa Yesu mpaka Praitorio na ikundi ramaskae vong'e vamoirundea. ²⁸ Vamoyueya masaa akwe na vamoyecha nkaju ne nkuku. ²⁹ Na vahenda itaji ra makhuya na vamoyecha ugitrwe rakwe, na vamohendeya mwanzi umughono wakwe wageghosia. Vaghua magoti usonge akwe vamokejeli, vahanya, "Salamu, Motremi wa Wayahudi?" ³⁰ Na vamtriteria matre, na vafunya mwanzi wamoghua ugitre. ³¹ Ighondo nare vomokejeli, vegamoyueya kanju eyoo na vamoyecha masaa akwe, na vamuongoza umusulubisia. ³² Narevafuma unji, vegamuonamontu umwedu ufuma Krene rina rakwe Simeoni, nechuwalazimisiye vende vong'e ili ahumbue mosalaba wakwe. ³³ Narevaghea sehemu neyoetranwa Galigotha, maana ayoo, "Ieneo ra ifuvu raitrwe." ³⁴ Vegamofa sinki neeghanjiye na nyondo anyue. Lakini narewameonja, atrinadaha umenyua. ³⁵ Ighondo nare vamosulubisia, vegaaghana masaa akwe gwa ukhua kura. ³⁶ Na vegaeghaa naumorava. ³⁷ Gunto aitrwe rakwe vegaeka masitraka gunto akwe neyusomeka, "Uyui ne Yesu motremi wa Wayahudi." ³⁸ Anyoheyeya vavere nare vasulubewe itrambe remwdu nayo, umwedu ufande wagelelo namuuya ufande wagushoto. ³⁹ Avoo nare vokea narevomozihaki, nevohingisia matre aywe ⁴⁰ na vahanya, "Veve nare gusegha urefira ihekalu na urejenge gwa matriku atratru, gichoe moghonjo! Mwese we Mwana wa Mungu, sima fang'e uheghe umosalaba!" ⁴¹ Uhali eyeyo akuu va makuhanu no nare vomokashifu, itrambe remwe na anyohadea na anyampaa, na vahanya, ⁴² "Wachoire vauya, lakini atriudaha ugichoa mweso. Mweso ne Motremi wa Wayahudi. Na neasime fang'e ufuma umosalaba, nahafo ndio guju muhvea." ⁴³ Agamotumaini Mungu. Reka Mungu amochoe fanui mwese useghetre, gwa soko wahanyiye, 'Nene ne Mwana wa Mungu.'" ⁴⁴ Na anyoheyeya avoo no vahanya nghani yomozihaki. ⁴⁵ Fanui ufuma usaa sita nare guna kitri ung'ee ong'e mfaka saa tisa. ⁴⁶ Nareaghea saa tisa, Yesu warea gwa ruri neukuu, "Eloi, Eloi, lama thabakitani?" maana ayo, "Mungu wangu, Mungu wangu, nentuni wandeke?" ⁴⁷ Ighondo resee vakei vaw nareveemekie hafo vatregheya, vahanya, "Ugumotrana Eliya." ⁴⁸ Itrambe remwedu umwedu wawe wadua na umehoa sifongo na wameijueya genywaji ne gelulu ino, wameeka gunto amotre na wamofa ayue. ⁴⁹ Na avoo nevasgha vahanya, "Moreki imwene, rekii guone mwese Eliya ujie umochoa." ⁵⁰ Na Yesu warea kake gwa ruri neukuu na atrena nkoo akwe. ⁵¹ Ravaa, Ipazia rahekalu ratramoka moghatre ufuma gunto ahdi fang'e. Na fang'e aghaghatra na meamba atamoka mafande. ⁵² Makburi aroghuka, na meere aeruu vaingi nare veree troa vegauka. ⁵³ Vegafuma umakaburii nare a aiukaa

rakwe, vegakea moji neujaa, na vagighea gwa antu nevaingi. ⁵⁴ Basi akida na antu nare vemorava Yesu vaona itetemeko na mantu nare egighetre, vegaijuwa nawovaaino na vahanya, "Trutri uyui ja Mwana wa Mungu." ⁵⁵ Aghema narevemosambeye Yesu ufuma u Galilaya ili vemohudumie nare vехаfo. neveeravie ufuma kwengi. ⁵⁶ Moghatre awenare Mariamu Magdalena, Mariamu yiu wakwe Yakobo na Joseph, na yiu wa wana vama Zebedayo ⁵⁷ Nareaghea iampende, agaja montu moghwae ufuma Arimathayo, nareguetranwa Yusufu, nech u namweso nare mwanafunzi wama Yesu. ⁵⁸ Agamwendea Pilato naumuomba mwere wama Yesu. Na Pilato agaagheya afewe. ⁵⁹ Yusufu agauhoa mwere nawautrunga na sufi nenjeru, ⁶⁰ na waurecha ugikaburi rakwe nerifia nare warechoingie umwamba. na wahendea igwe nerikuu rakumba momo wakaburi na mweso wafwaya. ⁶¹ Mariamu Magdalena na Mariamu muuya nare vехаfo, veeghee veravie kaburi. ⁶² Itriku nare refuatie nech u nare itriku baada amaandalie, akuu vama kuhani na Mafarisayo vegagirunda vong'e gune Pilato. ⁶³ Vamwera, "Bwana, gukumbukiwe ighondo eroo wauegheghe nare mofanga, agahanya, 'Neakea matriku atratru ujuuka ufuma ugikuya.' ⁶⁴ Gwahiyo, troma ikaburi rerindwe ijaaa mpaka itriku tautratru. Hiya ahafo, anafunzi vakwe vodaha ujaumohemba na uhanya gwa antu, 'Waukaa ufuma ugikuya.' Na uegheghe wa mwisio ujuhendeka uvee ukea uroo wamwandio." ⁶⁵ Pilato wavaera, "Hoi asikae. Endi mwendo henda hali ausalama ginya modaha." ⁶⁶ Oi vegaenda nauhenda ikaburi salama, igwe nare reghuriwe mohurii navaeka mosikae alinde.

Chapter 28

¹ Muda wa iampende itiku ra Sabato, yovaa nare roharea uenda itiku ramwandio rajuma, Mariamu magidalena, na uyoo Mariamu muuyavegaja ureona ikaburi. ² Ravaa nare guna itetemeko rikuu, gwa soko malaika wama Bwana nare wasima na urevingitrwa igwe, nawareeghera. ³ Sura akw nare ginya aumeme, na masaa akwe nare meeru ginya seluji. ⁴ Anyolinda vasaa vegaijuwa na uwova na uhendeka ginya akui. ⁵ Malaika usuu wawafafanulea aghemaa vasaa wahanya, "motratreje gwa soko neune momofenja Yesu, newasulubewe. ⁶ Atrifo afai, lakini waukaa ginya nare wavaire. Njii muone gune Bwana nare uree. ⁷ Endi haraka mwendo vaera anafunzi vakwe, 'Waukaa ufuma ugikuya, ravaa watrongea uu Galilaya. Kuko ndio gune mwenjumuona.' Ravaa nene navaera." ⁸ Aghema vasaa vegafwaya ugikaburi rui kunu veutreja na vikwetri furaha nenkuu, na vadua uendauvaera anafunzi vakwe. ⁹ Rava Yesu watrana nayo nawavaera, "Salamu." aghema vasaa vegaenda navandio ukwatanga mighuu akwe, na kisha vamurumba. ¹⁰ Na Yesu wavaera, "motrareje, endi mwendo vaera anyadughu vane vetrongee u Galilaya. Kuko vejunyona. ¹¹ Ighondo nare aghema vasaa ve

¹² Na makuhani nare watrana na anyampaa na uresanya intu resee erambe remwedu nayo, vegafunya hela nyingi gwa anyolinda vasaa ¹³ na uvaeraa, "Vaerii vauya kwamba, 'anafunzi vama Yesu narevaje utiku nauhemba mwere wama Yesu ighondo sese neguree.' ¹⁴ Mwese taarifa eyei ejumoghea liwali, sese gujumoshawishi na uvaheyeya nyenye mashaka ong'e." ¹⁵ Gwa hiyo anyolinda vasaa vaihoa hela isii na uhenda ginya nare vaerwa. Ghabari eyei anenda ino gwa Ayahudi na ahendeka oi mpaka reo. ¹⁶ Lakini metume avoo ikumi na imwe vegaenda u Galilaya, umolema uroo nare wavaelekezie. ¹⁷ Naveso narevamuona, vegamorumba.lakini vakei vegatreja. ¹⁸ Yesu waja gune veso nawavaera, "Navewa mamolaka ong'e uguuremi naugiunde. ¹⁹ Gwa hiyo enendi mwendo vahenda mataifa anafunzi. Movaoye gwa rina rama Tratra, na ra Mwana, na Mwahu ne Mweru. ²⁰ Vafundisii oyatii mantu ong'e nenavafundisiye, Na ravaa, nene neirambe remwe nanyee matriku ong'e, hatra mpaka ighondo ramwisio wa uremi.